

DIRVA

THE FIELD
Nr. 45
Lapkr.-Nov. 10, 1955
Cleveland, Ohio

Dabar Ženevoj šypsenu mažiau

(Mūsų bendradarbio Šveicarijoje)

Kai kada gamtos reiškiniai turi simbolinę prasmę. Štai vaikišiojo Lemano ežero pakraščiais. Saulė akinačiai atsispindi žydriai žalsuose ežero vandenyse, jos spinduliai dar labiau išryškina pakrantėse išsistacičius didžiulius viešbučių pastatus, kurie savo šviesia, dažniausia balta spalva suteikia kažkokį ypatingą jaukumą. Susidaro įspūdis, tarytum Ženevoje dar būtų vasara.

Bet tatau tere iluzija. Pakrantėse auga platanai tik kur ne kur tebeturi skystas lapų kepurės, gėlynai yra netekę savo spalvingumo, o šiaurės vėjas verčia užsisagstyti apsiausto sagas. Pučia vėjas, kuris čia vadinamas "la bise". Jis šį kartą nėra tokio smarkumo, kad vietiniai gyventojai jį vadintų "la bise noire" (juodasis šiaurės vėjas), kuomet Lemano ežero vandenys įsisiubuoja lyg jūroje ir tarytum pajuduoja. Bet dabar Ženevoje neviešpatauja toji pati žavingoji vasaros atmosfera, kuri pasitaiškė pereiną liepos mėnesį, kai buvo susirinkę "keturi didieji". Šiandien saulė iš mėlyno dangaus skliauto taip pat gausiai žeria savo spindulius, kaip ir vasarą, bet nebėra tos šilumos kaip prieš tris mėnesius.

Kai spalio 27 d. Ženevoje susirinko keturių didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministeriai, kai kas vėl mėgino prasitarti apie "Ženevos dvasią", kuri vasarą tarytum apsiereikė "keturiems didiesiems" ir nuskaidrino jų protus ir širdis. Bet net nepataisomi optimistai jaučia, kad toji išliaupsintoji "Ženevos dvasia" šiandien jau nieko nebesiūdo. Pasiliko vien tik atsiminimai (gal kai kam ir "širdžiai malonūs"), bet dabartį jie mažai beveikia.

Šį kartą užsienio reikalų ministeriams tenka eiti prie konkretų, jie turi pasisakyti opiais reikalais, nebesitenkinant opiais reikalais, nebesitenkinant opiais reikalais. Jie, tiesa, turi vadovautis vyriausybės galvų jiems suteiktomis instrukcijomis, tačiau jos buvo įvilktos į tokias bendrybes, jog kiekvienas gali į jas įdėti tokį turinį, koks jam atrodo patogesnis. Kažkas liepos mėnesio konferencijos išdavęs apibūdino taip: Vyriausybės galvos susitarė palikti užsienio reikalų ministeriams susitarti, dėl ko jie susitarė...

Kaip bebūtų, šį kartą ir šypsenu šykščiau, ir sovietų delegacija nebesirodo gatvėse atdaruose automobiliuose, kaip tai buvo vasarą.

Jau pačią pirmąją konferencijos dieną įvyko aštrokas susikirtimas tarp Molotovo ir likusių trijų delegatų. Vakarų valstybių atstovai norėjo įteikti sovietų delegatui jų parengtus pasiūlymus, kurių pirmoje vietoje stovėjo planas, kaip sujungti į vieną valstybę abi Vokietijos dalis. Molotovas ėmė kelti procedūros klausimus, teigdamas, jog, pagal "keturių didžiųjų" direktyvas, turįs pirmauti ne Vokietijos apjungimo, o saugumo klausimas. Taip pirmoji konferencijos diena pasibaigė jau tikrai nebe "Ženevos dvasios" atmosferoje. Tikrai kitą dieną vakariečiai galėjo įteikti savo projektą, bet iki to laiko ir sovietai

IŠ LIGONINĖS

Po sunkios širdies ligos jau šį penktadienį prezidentas Eisenhoweris apleidžia ligoninę.

Jo gydytojai, širdies ligų specialistas Dr. Paul Dudley White ir asmens gydytojas gen. H. M. Snyder sako, kad dabar dar per anksti pasakyti, ar jis galės kandidatuoti sekančiam terminui. Apie tai bus galima spręsti tik vėliau, kada bus išnokusios širdies priepuolio pasekmės. Dabartinė prezidento Eisenhowerio sveikata esanti gera.

ti, ar ji dėtusi į kurį nors karinį bloką ar pasirinktą neutralumą.

Tačiau vakariečiai nesitenkina vien šiuo vad. Edeno planu. Jie eina viena žingsnį toliau, atsiliepdami į Maskvos būgštavimus, esą jungtinė Vokietija galinti sudaryti pavojų Sovietų Sąjungos saugumui. Tam reikalui vakariečiai pateikė savo gana komplikotus pasiūlymus, kurių esmė tokia: Jeigu jungtinė Vokietija pasiliktų NATO ir iš viso pasirinktų savo sąjungininkais demokratines valstybes, tai tuo atveju, jeigu Vokietija užpultų Sovietų Sąjungą, vakarų valstybės pasižadą Maskvai padėti. Šalia to, vakariečiai siūlo kontroliuoti Vokietijos karines jėgas, o abipus rytinės Vokietijos sienos įvedama tam tikra zona, kuri kontrolei vykdyti priešingos pusės įgulos. Išėity, kad sovietai galėtų laikyti savo radaro aparatus šiaipus dabartinės Oderio-Neisės linijos, o vakariečiai įkeltų koją į Lenkiją.

Galima įvairiai vertinti vakariečių pasiūlymą garantuoti Sovietų Sąjungos saugumą. Tarytum jos saugumas būtų svarbesnis, nekaip kitų valstybių gyvybė! Bet numatytoji procedūra yra tiek sudėtinga ir, mūsų nuomone, tiek nereali, jog vargu ar yra davinų, kad ji kada nors bus įgyvendinta. Vakarų demokratinių delegatų, greičiausia, ne nepileidžia, kad sovietai jų pasiūlymą priimtų. Jie siekia išmušti iš Maskvos emisarų rankų ginklą, esą sovietams rūpūs tik

Prancūzijos bėdos

Paskutiniojo dešimtmčio Prancūzijos politinė istorija pasižymėjo audringumu, bet tas, kas dėjos per pastaruosius mėnesius, turbūt, sumušė visus rekordus. Edgar Faure vadovaujama vyriausybė per kiekvieną parlamento posėdį turėjo remtis vis kitokios sudėties dauguma. Vieną kartą už ją balsavo dešinieji, per kitą gi vėl balsavimą ją rėmė kairieji. Bet niekuomet neatsitiko taip, kad visi vienos frakcijos nariai būtų pasisakę vienodai. Dalis balsavo už, kita gi dalis atidavė balsus prieš. Išimtį sudarė vieni komunistai, kurie griežtai laikėsi partinės disciplinos.

Šiandien Prancūzijoje jau retas beabejoja, kad taip toliau negali eiti. Esamasis parlamentas, greičiausia, jis į istoriją kaip blogiausias, kokį Prancūzija yra turėjusi. Pagal konstituciją, naujojo parlamento rinkimai turėtų įvykti vėliausiai kitų metų birželio mėnesį. Bet jau dabartiniai atstovų rūmai artėja prie savo natūralinės mirties datos, tuo mažiau darbų jie darosi. Parlamentarai nebesugeba sudaryti jokios pastovesnės daugumos. Tokios sąlykų mis vyriausybės padėtis darosi stačiai tragiška. Savaimė suprantama, kad vyriausybė, kokio ji bebūtų, neįmanoma krašto normaliai valdyti. Tenka labiau tenkinis bėgamųjų reikalų atlikinėjimu, nekaip valdymu. Jeigu prancūzai sako, kad "gouverner c'est prévoir" (valdyti reiškia numatyti), tai jų vyriausybės tikrai nedaug ką bepajėgia numatyti, nebent tik tai, kad jos netrukus vėl bus nuverstos...

Tuo tarpu Prancūzijos valstybiniai reikalai rutuliojasi negėra kryptimi. Šiaurės Afrikoje vyksta savo rūšies karas. Į ten be pertraukos siunčiami vis nauji kariniai sustiprinimai, tačiau padėtis neina gėryn. Kiek aprašomas Tunisas, o čia vėl užliepsnoja Alžyras. Ryt vėl karizaujama Maroko. Ir taip eina

jų saugumas. Prisipirti prie sienos, sovietai pasaulio (o ypač vokiečių tautos) akys būtų pastatyti kaip kaltininkai, kurie trukdo vokiečių tautos apsigūnėmą.

Antra vertus, laisvų rinkimų reikalavimas Rytų Vokietijoje ir igulų įvedimas radaro aparatams aptarnauti Lenkijoje, be abejo, jimo, siekia pakirsti Maskvos viešpatavimą Rytų Europoje. Galima įsivaizduoti, kad Molotovas tokiais pasiūlymais nėra sužavėtas. Ir iš viso susidaro įspūdis, kad šį kartą vakarų delegatai yra daugiau paėmę iniciatyvą į savo rankas, nekaip pirmosios Ženevos konferencijos metu. Galima tikėtis didžiulį apgailėstauti, kad demokratinę valstybių atstovai tenkinasi vien vokiečių tautos interesų gynimu. Tuo tarpu yra ir kitų tautų, kurių teises bolševikai yra žiauriai pamynę. Jų likimas yra nepalyginamai skaudesnis, nekaip vokiečių tautos dalia.

Šiuo metu, kai baigiame šią korespondenciją, Ženevoje viešpatauja visuotinis pesimizmas. Čia neįsivaizduojama, kaip galima bus suderinti abiejų pusių pažiūras į pirmuosius darbus tvarkos punktus, būtent, Vokietijos (Perkelta į 3 psl.)

Didžiuliai JAV kariuomenės skaičiai, dalyvaujant 150,000 karių ir 1200 lėktuvų, nuo lapkričio pradžios iki gruodžio 15 d. vykdė karinius pratimus. Nuotraukoj atominė artilerija atvyksta į Camp Polk, La.

jau kelinti metai. Vyriausybės derasi su arabų nacionalistais, protarpiais sulipdomas šioks toks susitarimas, bet netrukus vėl viskas apvirsta aukštyn kojomis, dažniausia todėl, kad parlamentas susidarė naujos nuotakos. Įvykiai šiaurės Afrikoje reikalauja vis naujų stambių išlaidų. Šių metų valstybės biudžeto deficitas, greičiausia, prašoks tikstantį milijardą. Tegu prancūzų frankas ir nėra aukštos vertės pinigais (už vieną dolerį reikia mokėti apie 400 prancūzų frankų), bet nedateklūs vis vien yra milžiniškas. Šiandien dar niekas nežino, kaip deficitas bus padengtas.

Jau nekalbant apie vidujinius negalavimus, Prancūzija kenčia ir tarptautinėje plotmėje. Įvykiai šiaurės Afrikoje sukėlė prieš ją vadovamas spalvotasias valstybes. Prancūzų delegatai demonstratyviškai pasitraukė iš UNO posėdžių salės, kai buvo nutarta svarstyti padėti šiaurės Afrikoje. Tokia demonstracija neprisidėjo prie Prancūzijos prestižo pakėlimo pasaulyje.

Prancūzijos politika prakišo taip pat Saaro krašte, kur didele balsų dauguma buvo atmetas prancūzų-vokiečių susitarimas, pagal kurį toje teritorijoje turėjo būti įvestas "europinis statusas". Prancūzų interesai Saaro krašte liko skaudžiai pažeisti. Ligšiolinė krašto valdžia, bendradarbiauvusi su Paryžium, gavo pasitraukti. Tegu pereinamajam momentui ir susidarė kabinetas iš "specialistų", bet atrodo, kad Saare vėl ima viršų provokiškosios srovės. Netenka abejojti, kad Prancūzijoje viešpataujanti netvarka atstūmė nuo jos ne vieną Saaro gyventoją.

VISUR ITEIKTOS NOTOS

Kaip pirmosios Ženevos konferencijos metu, taip ir dabar keturių užsienio reikalų ministerių derybų Ženevoje proga, Lietuvos diplomatiniai atstovai Washington, Londone, Paryžiuje ir prie šv. Sosto įteikė vyriausybės, prie kurių jie yra akredituoti, atitinkamas notas, atkreipdami jų vyriausybės dėmesį į Lietuvos teises ir interesus. Ženevos derybos yra Lietuvos diplomatinio atstovų sekamos vietoje.

SERGA MIN. S. GIRDVAINIS

Spalio mėn. 24 d., Lietuvos Ministeriui prie šv. Sosto buvo padaryta rimta operacija. Ligonis sveiksta.

Sužinojęs apie Ministerio S. Girdvainio ligą, Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII teikėsi atsųsti telegramą, prieš pat operaciją, specialų Apaštališkąjį palaiminimą ir nuoširdų linkėjimą, kurį greičiausiai pasitaisyt. Linkėjimų telegrama buvo taip pat gauta iš J. E. Mons. A. Samorė, Valstybės Sekretorijato diplomatinės sekcijos vedėjo. Linkėjimai buvo taipgi pasiųsti daugelio diplomatinio korpuso narių.

MASKVOJ ŠVENTĖ, GĖRĖ IR ŠOKO

Komunistinės revoliucijos 38-tos metinės Maskvoj buvo atšvestos nepaprastai triukšmingai.

Karinis paradas, kaip paprastai būna, praėjo gerai išdresiruotoj tvarkoj. Pasirodė naujų karo ginklų, ypač tankų ir lėktuvų. Ta proga trumpai kalbėjo maršalas Žukovas.

Revoliucijos šventės iškilmės kvietiesiems svečiams, ypač diplomatams, buvo surengtos Kremiaus salėse. Čia komunistų partijos vadai ne tik šventė, bet daugiausia gėrė, kaip geriems rusams pridera, šoko savus šokių, ir linksmino susirinkusiuosius.

Korespondentų teigimu, ši šventė priminė anuos carų laikų, kada diduomenė linksmėbėms nebėgalėjo surasti saiko.

DIRVOS TALKA

Dirvos skaitytojų šeima, kurie atsimena savo laikraštį sukaityvių proga, didėja. Štai tie rėmėjai:

J. Pročys, Chicago	\$5.00
K. Rūkas, Hartford	1.00
St. Jurgaitis, Cleveland	2.00
St. Astrauskas, Cleveland	5.00
K. Kučiauskas, Baltimore	2.00
J. Cijunskas, Cleveland	5.00
J. Saladzius, Rochester	5.00
P. Pečiulis, Chicago	5.00
P. Dzekonsaks, Detroit	5.00
V. Jakimavičius, Brockton	5.00
P. Paprockas, Brooklyn	2.00
J. Adomaitis, Montreal	2.00
D. Adomaitis, Gary	10.00
K. Šilinis, Cleveland	5.00

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

VISAM PASAULY

• Molotovas trim dienom iš Ženevos buvo išvykęs į Maskvą gauti naujų instrukcijų, nes jau buvo susidariusi tokia padėtis, kad nebėbuvo apie ką kalbėti.

• Maskvos bosai — Bulganinas ir Chruščiovas lapkričio mėn. 20 d. išvyksta trim savaitėm į Indiją. Po to lankysis Burmoje.

• JAV padovanojo Korėjai du karo laivus — naikintojus. Juos iš Bostono uosto pasiims patys Korėjos jūrininkai.

• Fordo šeima padarė staigmeną pranešdama, kad Fordo Co. kontrolė perleidžiama į visuomenines rankas. Jie pasiliksią 40% akcijų, gi 60% bus parduota. Praktiškai ir 40% akcijų vienoje rankose bus nulemiantis veiksnys bendrovės tvarkyme.

• Kur Argentinos prezidentas Peronas pastoviai apsigyvenęs, dar nežinoma. Minima Nicuragua ir Panama. Argentinoje už akių Peronui rengiamas teismas. Būsią teisima ir daug peronistų.

• Egiptas, gavęs iš Maskvos satelitų karo ginklų, dabar tariasi iš Rytų Vokietijos plieno gaminių. Atseit, prekybinius ryšius nukreipia į rytus.

Tommy Retting, TV žvaigždė, fotografuoja viceprezidentą Nixoną.

DIRVA THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIŠ, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: HEnderson 1-6344.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50.

Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: HEnderson 1-6344.

Išleista Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatininko taisyklę.

Prenumerata metams iš anksto Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00 Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Girdime skundžiantis, kad per daug atsiradę prašančiųjų aukoti. Girdi, aukok ir aukok, tiesiog be atsikvėpimo!... Ir tie žodžiai ne senųjų veteranų, kurie savo aukomis čia sukūrė organizacijas, sales ir bažnyčias pastatė, bet prieš kelerius metus atvykusiųjų, jau spėjusių ir savo piniginę pastorinti, ir atradusių j lietuviškus parengimus lankyti, ir kreiva akim į lietuviškus laikraščius žiūrėti. Tikrai gi nemalonu, kada ima ir prime, kad darai ne taip, kaip reikėtų lietuviui daryti.

Prieš šešerius ar septynerius metus tie patys kalbėtojai, tada po stovyklos stogu gyvendami, greičiausia, labai dūsavo, kad tie amerikiečiai lietuviai permažai aukuoja, kad permažai jis gaus, kad labai sunku išsiversti. Tai buvo dienos, kada tie patys asmenys norėjo, kad būtų daugiau aukojama. Dabar, kada namuose ir šilta ir sotu, kada stovyklos dienos tik atsiminimuose, aukotojai visiškai išėjo iš mados.

Ar padės ką gero šie žodžiai tokiems, kurie toliau savųjų reikalų nemato. Vargu — šių eilučių rašytojas mano. Gal vienas antras apsigalvos, mažiau dejuos, pritils. Ir tai bus gerai, jei savo menkystę dangstydami neieskos ir kito tokio, taip pat verkšlenančio, taip pat kieto kaip titnagas, savos piniginės nepajėgiančio kilniems tikslams pradaryti.

Prašančiųjų nemažai. Bet jei mokame savus reikalus tvarkyti, mokame kur galima pataupti, jei esame sveiki ir pastoviai dirbame, visiems galime, kad ir ne po daug, bet nuoširdžiai duoti.

Dažną mėnesį ateina vienas ar keli laišukai, kurie praneša, kad tas ar kitas Dirvos skaitytojas, lietuviškų organizacijų narys, sulaukęs senatvės, išsiskyrė iš gyvyčių. Tai liūdnos žinios, bet jos neišvengiamos.

Skaitytai tokį laišką, mintims perbėgi pažįstamo ar nepažįstamo tautiečio, kadais palikusio tėvų kraštą, dėtas pastangas čia

susikurti nors dalelę mylėtos Lietuvos. Čia jis buvo aktyvus organizacijų narys, čia jis nešė savo centą, kad būtų pastatyti lietuviški namai, čia jis rėmė laikraščius, kad jie nešų šviesą į jo paties namus, čia jis siejo ir dirbo Lietuvos laisvę keliant ir ją stiprinant. Skaitydamas galvoji, ar į jo paliktą vietą ateis kiti, bus tokie pat jautrūs lietuviškiems reikalams?

Deja, tokiais atvejais labai nedaug entuziasmo. Didžioji dalis vaikų nueina savais keliais, prapuola tarp šio didelio krašto savitais gyvenimo. Jie prapuola lietuviams, jie tik reta, viliojančia proga atsimeina kas esą. Ypač tada, kad lietuviu būti jam pasirodo ir garbinga ir įdomu... Bet tokiais asmenimis lietuviybė niekada nesilaikė ir nesilaikys. Mums reikia tokių, kokie buvo tie, kurie dabar mus, po ilgus gyvenimo keliones, palieka.

Krautuvių vitrinos jau puošiasi Kalėdų pirkiniais. Dažnas dalyvis dovanos savo šeimos nariams ir artimiesiems. Bus labai įdomu, kada Kalėdas būsim atšventę, įsitikinti, kiek buvo ta proga atsiminusių lietuvišką knygą, užsakusių kitiems lietuvišką laikraštį, ypač į užjūrius, kur su doleriu žymiai sunkiau.

Būty miela, kad tokių skaičius būtų didesnis, nes lietuviškos knygos pirkėjų skaičius, lyginant prieš ketverius metų būtų pirkima, dabar sumažėjo penkių kartus. Atseit, skaitom ką kita, tik ne lietuviškas knygas...

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ir kanda! tampa sunaikinti art sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERŠIS, dėl apkaizavimo, ko visada reikalauja draudros kompanijos pirm, n gu išmoka už nuostolius

P. J. KERŠIS
609 Society for Saving Bld
Telef.: MAin 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 252

GARANTUOTI SIUNTINIAI!

Lietuvoje ir į Pabaltijo kraštus, Ukrainon, Lenkijon, Rusijon greičiausiai ir pigiausiai siūncia siuntinius ši firma

J. Kamienski JANIQUE TRADING CO.

1029 Fairfield Ave. (netoli W. 11 St.)
Cleveland 13, Ohio Telef.: CHerry 1-5547

Centrinė firma yra Toronte, Ont.
835 Queen Street West, Toronto, Ont.
ir skyriniai didesniuose miestuose, Kanadoje ir Amerikoje.
Išsiuntimo skyrius yra ir Clevelande.

Klijentų patogumui skyriniai atidaryti:
1162 Broadway Ave., Buffalo 12, N. Y.
Telef.: FI 1272

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
Telef.: BRunswick 8-6780

Visus mokesčius ir visas išlaidas apmokama čie vietoje, tat gavėjai krašte jau nieko nemoka.

Už naujas medžiagas imama tikrai 50% vertės.
Visas siunčiamas prekes galima pasirinkti įstaigoje, kuri atidara kiekvieną dieną nuo 12 val. p. p. iki 8 val. vakaro.

KAS ir KUR

• Chicagietė Vera Olienė, susirgusi širdies negalavimais, gydoma Billings ligoninėje. Ligonės sveikata gerėjanti ir tikisi greit ligoninę apeisti.

• Mus informuoja, kad A. S. Trečiokas ateinančiuose SLA rinkimuose kandidatuoja į izdininko vietą.

• Dr. J. Maurukas, gyvenęs Toronte pastoviam darbui persikėlė į Elyrią, Ohio, netoli nuo Clevelando.

• Dail. Adomas Varnas pareiškė protestą ir pasitraukė iš religinio meno parodai rengti komiteto, kam to komiteto pirmininku A. L. B. Chicagos apygardos Kultūros Tarybos prezidentas paskyrė dail. A. Valešką. Anot Adomo Varno, dail. A. Valeška yra apkaltintas bolševikmetyje bažnytinį meną naikinęs.

• Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Suvaizavimas įvyks 1955 m. lapkričio mėn. 25 ir 26 d. Clevelande. Suvaizavimo metu bus svarstoma visa eilė organizacinių reikalų, tad svarbu, kad jame dalyvautų kiekvienas Sąjungos narys. Suvaizavimo naujinių reikalais rūpinasi kol. Aldona Malcanaitė (1448 E. 66 St., telef. UT 1-4974), tad visi į suvaizavimą vykstantieji prašomi jai pranešti kiek galima anksčiau.

• Danguolė Bartuškaitė, buv. Akademikų Skaučių Draugovės Clevelande Pirmininkė bei "Studentų Žodžio" administratorė, pasitraukė iš ASD ir Akademikų Skautų Sąjūdžio.

• Leonas Sabaliūnas, Lietuvių Studentų Sąjungos Užsienio skyriaus pirmininkas, ir Vidmantas Variakojis, Lietuvių Studentų Sąjungos Los Angeles skyriaus izdininkas, išstojo iš Korporacijos "Vytis".

• Lietuvių tautos švietimas nepriklausomaj Lietuvoj — šia tema dr. V. Misiulis skaitys paskaitą lapkričio mėn. 13 d. 4 val. popiet, Tarptautinio Instituto patalpose, Woodward — 111 E. Kirby g., prieš Meno Muziejų, Detrote.

Tą dieną Lietuvių Kultūros Klubo Valdyba šaukia savo narių susirinkimą, kuris įvyks po paskaitos. LKK Valdybos nariai

VERTA DEMESIO

Pirkdamas vis netikėjau rekama, kad su radiju galima girdėti LIETUVĄ per Vilniaus radijo stotį lietuviškai, bet tai yra tikras dalykas. Girdėjau puikiai ne tik pranešimus, bet ir muzikos kūrinius. Skambinant girdėjau B. Dvarloną. Taipgi puikiai girdisi ir kiti Europos miestai.

Irgi netikėjau, kad su ta pačia mašinėle galima rašyti lietuviškai ir dar keturiosiomis kalbomis, bet tikras dalykas yra, o ne reklama.

Šias prekes pirkau pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. Kaunas
Detroit, Mich. (47)

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PRespect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Seštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. oficio ARmitage 6-0161
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad., 10 ryto — 1 p. p. trečiadieniais 12-4 p. p. šeštadieniais

renkasi 3:30 val. — pusę valandos anksčiau.

Paskaitos pasiklausyti kviečiami visi lietuviai. Įėjimas laisvas.

• Atsiųsta paminėti Zenono Ivinskio — šv. Kazimieras, nauja studija apie mūsų tautos šventąjį, parašyta pasinaudojant Vatikano archyvais. Gausiai iliustruota (77 iliustr.), 222 psl. teksto ir 72 psl. iliustracijų, viso 294 psl. Išleido Darbininkas, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, New York. Kaina 3 dol.

• Redakcija gavo paminėti Andriaus Mirono novelių rinkinį "Naujas Vėdas". Išleido pats autorius. Kaina \$2.50. Gaunama: 3252 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

TEATRO STUDIJA CHICAGOJE

L. B. Chicagos Apygardos Kultūros Tarybos nutarimu teatrui prieraugliui ugdyti atidaroma Chicagoje Teatro Studija, kurios išlaikymą finansuoja L. B. Chicagos Apygardos valdyba.

Studijoje bus dėstomi šie teatro meno bei mokslo dalykai: vaidybos sistema, improvizacija, teatro ir kostiumų istorija, Lietuvos teatro istorija, sceninė kalba, plastika, grimas, estetika, lietuvių kalba, lietuvių literatūra, psichologija. Šių dalykų kursas bus išeinamas per 6 semestrus.

Kandidatės ir kandidatai į studijos klausytojus priimami nuo 14 m. amžiaus, išlaikę įstajamuosius egzaminus. Egzaminams kiekvienas kandidatas turi atmintinai mokėti po vieną paties paties lietuvių autoriaus pasakėčią ar eilėraštį. Įstojamųjų egzaminų laikas ir vieta bus paskelbta vėliau.

Studijos klausytojų registracija pradėdama dabar. Laiškus, parašytus Teatro Studijos vardu, siųsti šiuo adresu: D. Velička, 7838 So. Green St., Chicago 20, Ill. Laišką, be kita ko, reikia nurodyti klausytojo pavardę, vardą, gimimo datą ir adresą bei telefoną. Kuriems patogiau registruotis žodžiu ar šiaip norintieji pasiinformuoti studijos reikalais, prašomi telefonuoti šiuo numeriu: Vincennes 6-7624.

Kultūros Taryba

DETROIT

L. B-NĖS DETROITO
APYLINKĖS VALDYBOS
PAREISKIMAS

"Dirvos" š. m. spalio mėn. 27 d. numeryje, straipsnelyje "Kirsinio darbas", A. J. Pajiesis paliečia L. B. Detrito apylinkės globojamą Aukštesniąją Lituanistikos mokyklą, kuriame tarp kitko rašo:

"Pasekmėse, mokyklai paimti mokytojai neturi mokytojų cenzos ir atitinkamo išsimokslinimo. Atrodo, greitai prisieime prie to, kad Aukštesniosios Lituanistikos mokyklos baigimo pažymėjimu išdavinės visi, tik ne mokytojai".

L. B. Detrito apylinkės valdyba laiko pareigą paskelbti visuomenei, kas moko Detrito Aukštesniojoje Lituanistikos mokykloje.

Valerija Kurmauskaitė-Kondrotienė yra mokyklos vedėja ir dėsto lietuvių kalbą. Ji yra baigusi "Saulės" mokytojų seminariją ir keturius metus studijavusi lietuvių kalbą, literatūrą ir pedagogiką Vytauto Didžiojo Universiteto Teologijos Filosofijos fakultete. Aštuonerius metus mokytojavo pradžios mokykloje prie Marijos Pečkauskaitės gimnazijos Kaune.

Ona Klimavičiūtė-Valienė dėsto lietuvių literatūrą. Baigusi Vilniaus Universiteto Humanitarinių Mokslų fakultetą su lietuvių kalbos ir literatūros specialybe. Ketverius metus mokytojavo Darbo Rūmų suaugusiųjų kursuose Kaune.

Antanas Vaškėlis dėsto Lietuvos istoriją ir geografiją. Baigęs Vytauto Didžiojo universiteto Teisės fakulteto ekonomijos skyrių ir Vilniaus Universiteto Gamtos Matematikos fakulteto miškininkystės skyrių. Tremtyje trejus metus mokytojavo Watensted'te, Maironio vardo gimnazijoje, kur dėstė matematiką ir Lietuvos geografiją.

L. B-nės Detrito apylinkės valdyba yra labai dėkinga aukščiau paminėtiems mokytojams, kurie, gerai suprasdami lietuvių išlaikymo reikala, pasiėmė šį sunkų darbą, kurį garbingai ir tinkamai atlieka.

610 senelių skursta tremties lageriuose — palengvink jų senatvės dienas — aukok šio vajuus metu.

SKUBEK! 463 DOVANOS VERTOS \$23,800

šešiuose savaitiniuose "FLAME COOKING"
MATCHLESS GASO PLYTŲ konkursuose
Spalio 9 — Lapkričio 19

Taip patogiai! "FLAME-COOKING"
su MATCHLESS GASO PEČIUM

Jūs negalite gauti geresnį apkeipimą, kaip su gasine plyta. Bet kas jums geriausia patinka su ta liepsna keptant. Ir tai pasakę mums galite laimėti dovaną.

Užkeikt pas savo pardavėją ar sekit laikraščio pranešimus

Sponsored by the following GAS Range Manufacturers:
Caloric Florence Kenmore Norge Tappan
Chambers Grand-Sunray Magic Chef RCA Estate Universal
Dixie-Armad Hardwick Maytag Roper

THE EAST OHIO GAS COMPANY

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams bilietus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	2.00	Milžino paukštmė	2.50
V. Minkūnas		Balys Sruoga	
Anoj pusėj ežero	1.50	Mėnuo vad. medaus	
P. Andriūšis		N. Mazalaitė	2.50
Aukso kirvis	2.50	Naktys Karališkuose	
Juozas Svaistas		F. M. Dostojevskis	2.00
Apie laiką ir žmones	2.50	Ora pro nobis	4.00
J. Aistis		J. Gliudna	
Audra Žemaičiuose	2.20	Orfėjaus medis	3.00
VL. Andriukaitis		A. Nyka-Niliūnas	
Atlaidų pavėsy	4.00	Pažemintieji ir nuskriaustieji	2.50
P. Abelkis		F. M. Dostojevskis	
Aukso ruduo	1.25	Popular Lithuanian Recipes	2.00
M. Vaitkus		J. J. Daužvardienė	
Būdas Senovės Lietuvių...	4.00	Po Tėvynės dangum	2.00
Sim. Daukantas		Žodžiai vytės Nemunėlio.	2.00
Būkite sveiki	2.00	Paveikslai V. Augustino	
Dr. S. Biežis		Pragaro pošvaistės	3.50
Baltasis Vilkas	1.00	V. Alantas	
K. Binkis		Pirmas rūpestis	2.00
Balutis	1.50	Jurgis Jankus	
J. J. Bačiūno leidinys		Pietų vėjelis	1.00
Buriavimas ir jūrininkystė	2.00	Vytė Nemunėlis	
B. Stondžia		Paklydę paukščiai I	2.20
Cezaris	2.00	Jurgis Jankus	
Mirko Jelusiū		Paklydę paukščiai II	2.00
Didžioji Virėja	6.00	Jurgis Jankus	
V. Varnienė		Pietų kryžiaus padangėje	4.50
Didžioji kryžkelė	2.00	Sudarė Gaucys	
B. Brazdžionis		Paskutinis Prūsų sukilėlis	2.00
Duktė	2.40	M. Springborn	
Alė Rūta		Petrus Širvokas	2.70
Daiktai ir nuorūkos	1.00	Juozas Svaistas	
Leonardas Zitkevičius		Po raganos kirviu	1.50
Don Kamilius mažasis	2.50	Jurgis Jankus	
pasaulis		Pabučiavimas	1.50
Guarreschi		J. Grušas	
Didžiosios atgailos	3.50	Rytų pasakas	3.00
R. Spalis		V. Krėvė	
Doleris iš Pittsburgho	0.80	Raudoni batukai	1.50
Stepas Zobarskas		Jurgis Savickis	
Eldorado	1.80	Sudie, pone Čipse	0.75
J. Svaistas		James Hilton	
Gyvačių lizdas	2.00	Strėlė danguje	2.00
Francois Mauria		Henrikas Radauskas	
Gimdytoja	1.75	Saulės Takas	3.50
Francois Mauriac		Nelė Mazalaitė	
Gabija, literatūros metraštis	6.50	Šilkai ir vilkai	1.00
Gintariniai vartai	2.00	Rūnė Dandierin	
N. Mazalaitė		Senųjų lietuviškų	
Gyvulių ūkis	1.00	knų istorija	3.00
George Orwell		V. Biržiška, kiet. virš.	2.00
Giesmė apie Gedimį	2.00	papr. virš.	
B. Sruoga ir V. Petravičius	1.25	Saulutė debėsliuos	1.50
Jaunai inteligentei	3.50	L. Zitkevičius	
V. Andriukaitis		Šventieji akmenys	2.00
Kryžkelės	2.50	Faustas Kirša	
A. Vienuolis		Šventoji Lietuva	3.00
Kaimynai	2.50	Jurgis Savickis	
J. Paukštelis		Teresė Neumanaitė	3.00
Kaip jie mus sušaudė	1.80	J. Burkus	
J. Petraitis		Tipelis	
Kuprelis	2.00	Trumpa diena	4.00
Ignas Šeinius		Alė Rūta	
Keliai ir kryžkelės	2.50	Pulgria Andriūšis (jrišta)	3.00
Putinas		Tomas Nipernadis	2.50
Kon. Tihi,	3.75	August Gailit	
Thor Heyerdahl		Tarp pelių ir vyrų	1.25
Kaimiečiai	3.00	John Steinback	
V. S. Rymont I-II-III-IV	3.50	Užgesęs sniegas	2.50
I ir II dalis		Aloyzas Baronas	
III ir IV dalis		Ugnies pardavėjas	1.00
Kudirkos raštai	5.00	Balys Rukša	
Loreta	1.80	Uzdraustas stebukas	2.60
Stasius Būdas		Stasius Būdas	
Kregždutė I	1.50	Užuovėja	3.50
A. Rimkūnas		M. Katiliškis	
Kregždutė II	2.75	Vanagaitis	2.00
A. Rimkūnas		monografija	
Kiškučio vardinės	1.50	Valerijono lašai	1.00
Stasys Dziugas		Dr. S. Aliūnas	
Lietuvos Istorija	3.00	Vilnius Lietuvos gyvenime	1.50
Sruogienė		Dr. A. Šapoka	
Lietuvos pinigai	5.00	Velykų pasakas	1.00
Juozas K. Karys		N. Butkienė	
Lietuva	2.75	Vyturėliai Laukuose	0.75
A. Bendorius		Vikt. Šimaitis	
Laiškai žmonėms	2.00	Trylika nelaimių	1.25
G. Papini		R. Spalis	
Moters širdis	2.60	Vaikų knygelė	1.80
Guy de Maupassant		M. Valančius	
Lyrikos kraitis	5.00	Varpai skamba	2.50
Medžio raizininiai	2.50	Stasius Būdas	
Ign. Končius		Zemaičių krikštas	2.50
Mikuckis		P. Abelkis	
		Žemaitis nepražus	3.00
		Balys Sruoga	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigus siųskite:
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Tie vyrukai žino ko jie nori...

Prieš kiek laiko, grupė komunistinių kolchozų valdininkų, save pasivadinsiu "ūkininkų atstovais", atsilankė Amerikoje. Kaikurie valdžios atstovai, laikraščiai, radijas ir ūkio pareigūnai lenktyniaudami pradėjo tūpčioti apie "svečius", atrodo, norėdami jiems parodyti koks svečias ir didis kraštas yra Amerika ir kokie puikūs žmonės amerikiečiai.

Gavęs lietuvišką laikraštį skaitau, kad lietuviai ir latviai Bostone šauniai papikietavo rusų architektų ir statybos autoritetų grupę, atvažiavusią trims dienoms į miestą pasizvalgyti. Juos užkvietė vietinė Rental Housing Association, žadėdama parodyti istorinį Bostoną, senas ir naujas butų kolonijas, įmonių statybas ir visa kita, kas yra surišta su statybininkų profesija. Ta proga, "Boston Herald" patalpino vedamąjį pavadinimą "Že-nevos dvasia Bostone" ir, besidžiaugdamas komunistų pareigūnų atsilankymu, pareiškė maldaujančią viltį, kad, gal ir ruskeliai užkvies amerikiečius revizitui...

Boston Herald vedamojo antrašė geriausiai apibūdina požėnines nuotaikas ir iš jų daromas išvadas: ieškoma draugų aršiausių priešų tarpe. Tie kurie pažįsta komunizmą žino, kad šis atskirų žmonių ar grupių elgesys yra ne ksa kitas, kaip tik savęs mulkinimas.

Si vizitų akcija prasidėjusi pastaruoju metu yra tik kita priemonė, naudojama Kremliaus komunistų, siekiant senų tikslų. Atrodo, kad bet kuris eilinis pilietis, su truputį sveikos nuovokos, turėtų suprasti kas naudojasi abipusiu atsilankymu vaisiais: ar amerikietis, kuris pro prisavėrusį geležinės uždangos plyšį įleistas, mėgina savo žingeidumą patenkinti pamatydamas rodytinus objektus, ar komunistų pareigūnas atsiųstas partijos paskyrimu.

Komunistų partijos atstovui laisvės, kuriomis mes naudojames, mažai rūpi. Jei jis amerikonišką demokratiją pamato praktikoje, tai, visvien, apie ją grižęs jis nekalbės, nes jam niekas nei praverti burnos ta tema ne duos. Jis turės oficialiai kritikuoti "suplėkusią" kapitalistinę sistemą drauge paruošdamas partijai smulkų raportą apie visas matytas naujoves, kuriomis pasinaudodamas komunizmas sėkmingiau galėtų kovoti prieš kapitalizmą. Kitaip tariant, jis pateiks partijai naujausius savo srities duomenis, surinktus oficialiu šnipinėjimo būdu.

P. E. O'Connell, kurs turėjo progos stebėti rusus Bostone jų atsilankymo metu, spalio mėn. 18 dienos Manchester Union Leader dienraštį taip rašo: "Is kontakto su komunistų delegatais mes pasinaudojame tik vienu atveju, būtent, gavę pamoką, kad laikas susirinkti žaizlus ir pasiūlyti iš aikštės. Kitais atvejais naudojosi tik jie. Tie vyrukai žino ko jie nori. Jie elgėsi puikiai, gerai jausdamiesi apie juos tupinjančių šeimininkų tarpe". Tame pačiame laikraštyje, spalio 22 d., E. G. Price rašo: "Žmonės, išleidžiami iš Rusijos, yra persunkti komunizmo doktrina. Jie kitos ideologijos visai nežino, nes jei žinotų, — jų iš komunistinio rojaus neišleis. Mums nereikia tokių vizitierių. Mums užtenka savųjų užkrėstų (komunistinė) doktrina".

Deja ne visi laikraščiai bei autoriai vienodai supranta šią požėnėnę dvasią. Amerikiečių delegacijos, sugrįžusios iš Rusijos, didžiuojasi davusios patarimus komunistų pareigūnams, kaip tvarkyti žemės ūkį, kad padidintų derlius ir produkciją.

Gi, mūsų nuomonę geriausiai išreiškia Senatorius Knowland, pareiškdamas, kad tokie amerikiečių specialistų pamokymai tik prailgina pačių rusų tautos ver-

K. DA.

giją. Virš 10 milijonų skaitytojų turįs savaitraštis "Life" skelbia ekskursijos vadovo William V. Lambert lūpmis tokį patrauklų Kruščiovo planą: Šiais metais bus užsėta 42 milijonai akerių, t. y. 4 kartus daugiau negu 1950 metais, o 1960 metais grūdų plotai perviršys 74 milijonus akerių. Toliau, girdi, sovietų valdžia leidžia bilijonus rublių, kad negyvenamus Azijos dykumų plotus paverstų į žydingus kolchozus ir sovchozus.

Kiek tarp tų gražiai skambančių eilučių yra nepasakytos žiaurios teisybės! Apie planus, kurie matuojant rezultatais yra mažiau verti negu popiergaliai, ant kurių jie yra surašyti. Arba, ką amerikietis paskaitęs tuos skaičius ir gavęs paaiškinimą "These were the corn program and the so-called new lands development" žino apie nenutrūkstamus pavergtųjų tautų žmonių trėmimus į Azijos tyrlaukius, pravedant visiems žinoma "plėšinių akciją". Ar tie vizitai ir revizitai ir po to seką pareiškimai atidarys Sibiro stovyklų vartus nors vienam iš tų, kuriuos komunistų smogikai išve-

žė iš jų tėviškių užkaltauose vagonuose.

Tuščios tų amerikiečių pastangos, kurie ieško susitarinimo su rusais įsileisdami į savo kraštą oficialius komunistų šnipus. Nai-vūs jų klausimai apie kainas ar madas Maskvoje, kuri, iš tikrųjų, eilinis sovietų pilietis nei pagal nei gali sekti, arba apie kviečių produkciją ir derlius, po kurių nuėmimo jam reikia stovėti eilutėje dėl juodos duonos svaro.

Jei požėnėninių vizitų liga ir toliau tęsis, šiuo metu yra rekomenduotinas geriausias vaistas pagal buvusių išvietintų asmenų receptą: pikietavimas sutinkant ir išlydint. Jei pasitaikytų proga vienu kitu klausimu pasidailinti, tai, be abejo, reikėtų žengti tiesiog prie reikalo ir pagal Armono receptą panaudotą Clevelande sovietų žurnalisto sutikime, — klausiti, kodėl komunistai nepaleidžia mūsų žmonių, vaikų, tėvų ir tautiečių iš kalėjimų ir stovyklų ir ko jie patys neišsiskrausto iš pagrobų žemių...

Šitie receptai šiuo metu, pagal seną patarę, gal daug ir nepamačys, bet, tikrų tikriausiai, nei kiek nepaškadys!

Nepraleiskite geros progos

New Yorko Liet. Pab. Mot. Tarybos ir Mot. Vienybės klubų iniciatyva kaip kasmet, taip ir šiemet, ruošiamas New Yorke — Park Ave. ir 34 g. kampas, Tarp-tautinė Moterų paroda, kurioje dalyvauja kelios dešimtys tautų su savo tautodaile bei vispusiškai kūryba.

Charakteringa yra tai, kad šiemet ši paroda šalia liaudies, įveda ir didįjį savo tautų meną. Lietuviai išstatys savo dailininkų paveikslus. Taip pat, Chicagoje amerikiečių spaudoj tiek sensacijų sukėlusį, žavingai liaudies menu papuoštą Kalėdų Eg-lutę, žinomų dailininkų keramikos išdirbinių, audinių, įvairiausių gintaro išdirbinių, medžio drožinių, mezginių ir daug k.

Be to, bus visą savaitę nepaprasto grožio gėlių paroda.

Tai gražus mūsų lietuvių moterų pasitarnavimas lietuviybės reikalams. Jos, aukodamos savo brangų laiką, Amerikoje pinigų vadinamą, savo paskutinę energiją, ne tik kelia Lietuvos vardą svetimiems, bet ir prisideda prie lietuviybės išlaikymo jaunųjų kartoj. Tai yra nepaprasta proga supažindinti mūsų jaunuosius su lietuvių liaudies ir apskritai menu, kūryba, jos praeitimi. Šalia sausų pasakojimų, jaunimui paliustruoti gyvais pavyzdžiais, parodyti jiems, įtikinti, kokios gabios, darbščios ir kūrybingos tautos jie yra vaikai, ir kad jų gyvybinė pareiga yra šiam lietuviškam kūrybingumui neleisti žūti, bet palaikyti, ugdyti jį, tęs-

ti ir vis tobulinant perduoti kartų kartoms.

Šios parodos aplankymas jaunųjų sieloms paliks daugiau įspūdžio, negu visų metų tėvų sausi pasakojimai bei įtikinėjimai.

Reikėtų tėvams nepraleisti progos, kuri retai pasitaiko.

Lapkričio mėn. 13 d., sekmadienį, 8-9 v. v. bus ir lietuvių programa, kurioje žodį tars gen. konsulas J. Budrys, programą išpildys Operetės choras, skautų vyčių oktetas ir Maironio vardo mokyklos tautinių šokių grupė.

Skaitlingai dalyvausime programoje, parodykime mūsų jauniesiems, jog mes džiaugiamės jų įsijungimu į lietuviybės palaikymo darbą. Neleiskime nusivilti mūsų jaunųjų lietuviškai plakančioms širdelėms, kai jie mato, jog svetimų tautų namams atliekantiems programą stebi ir ploja didžiule minia, o jiems tik saužėlė savųjų. Savo abejingumu neleiskime užgęsti jų vos tik įžiebtai lietuviškumo ugnelę, nes užgesusį židinį sunku beatkurti.

Biletus pirkti tik pas lietuvių: J. Ginkų, M. Strumskienę ir "Laimoj".

Tai pravartu aplankyti ne tik newyorkiečiams, bet ir New Yorko apylinkių lietuviams.

Emilija Čekienė

530 lietuvių džiovininkų tremtyje nori gyventi — padėk jiems savo auka.

Venecuelos gražuolė Susana Djuim, Londone vykusiose varžybose, išrinkta pasaulio gražuole. Iš kairės antrą vietą laimėjusi amerikietė, o iš dešinės trečią vietą laimėjusi graikė.

* SPAUDA *

DRĄSUS PAŽADAS

"Naujienu" korespondentas praneša iš Brooklyno, kad dr. P. Karvelis, atsakydamas į klausimą dėl siuntinių į Lietuvą, štai ką pasakęs:

"Vlikas darė ir darys žygius gauti patikrinimų, kad už tuos siuntinius miekas nenukentėtų."

Tai didelė naujiena! Kada ir kur Vlikas darė bei darys žygius tuo reikalu? Nejaugi dr. Karvelis jau bus užmezgęs "diplomatinis santykius" ne tik su Bonna, bet ir su Maskva?

NUOPELNŲ SANDĖLYS

"Draugas" rašo apie Vliko informacijos apimtį. Į ją įskaitoma štai kas:

Anksčiau buvo labai sunku įsiskverbti į laikraščius su Lietuva liečiančiais pranešimais, o dabar patys laikraščiai tokių žinių jau ieško. Vokiečių, šveicarų ir kitų kraštų spaudoje apie Lietuvą rašoma žymiai daugiau nei dabar. "Tik visa bėda", rašo "Draugas", "kad dėl lėšų stokos ne visą įmanoma padaryti, kas būtų galima ir vertėtų. Tokios informacijos svetimiems pasigendama ypač anglų, ispanų ir kt. kalbomis". Tik italų kalba leidžiamoji "Elta" turinti gero pasisekimo ne vien Italijoje, o ir kituose kraštuose. Jos žinių kas mėnuo esą panaudojama po 150-200 kartų.

Labai daug prie lietuvių kultūros ir jų gero vardo garsinimo prisideda Vliko informacijos pasitarimui patys grupių atstovai atsiliepę iškalbinga tyta. Tik "Elta" pasikalbėjimą su Noble), suomis dr. Oeller, prof. A. Maceina, prof. J. Eretas, Jungferis, Sennas, Z. Ivinskis, Skardžius, Sals, Gimbutienė ir kt.

Spaudos skyrius įvairiomis informacijomis ir nulekama nuo Eltos biuletenių medžiaga pagal galimumą aprūpinąs ir lietuvių spaudą.

Atrodo, kad beveik viskas gana teisingai pasakyta. Išskyrus vieną pagrindinį dalyką: paskiriami asmenų nuopelnai kažkodėl surašyti į VT Informacijos sąskaitą...

Kad šiandien viso pasaulio spaudoje jau dažniau ir lengviau prisimenami visų pvaergtų tautų, jų tarpe ir Lietuvos reikalai, tas tiesa, bet gana nekuklu manyti, kad tai Vliko Informacijos Tarnybos nuopelnas.

Tarp kitko, kai šis metų birželio 15 d. visa šveicarijos spauda nepaprastai plačiai ir draugiškai paminėjo Baltijos kraštų okupacijos 15 metų sukaktį, tai tas buvo Vliko Informacijos Tarnybai tikra staigmena. Nes tai buvo paskatinta vieno asmens pastangomis (priminimu, medžiagos parūpinimu), apie kurias IT nei nežinojo.

"Eltos" atstovas A. Šalčius daug anksčiau, negu jis tapo tuo atstovu, pasireiškė energinga akcija, verždamasis į amerikiečių spaudą bei politinius sluoksnius su informacijomis Lietuvos reikalais. O ir dabar, regis, Informacijos Tarnyba iš atstovo gaus nesulyginamai daugiau informacijų, negu per jį paskleidžia. Panašiai, rodos, yra ir su visais kitais paminėtais ir nepaminėtais lietuvių kultūrinių reikalų garsintojais.

Italijoje "Eltos" laida yra gana gera ir nuostabi, kad ji turi pasisekimo. Informacijos Tarnyba tai laida leisti skiria kiek lėšų. Bet pasisekimo paslaptis, greičiausia glūdi ne čia, o redaktoriaus gabumuose. Kodėl, pavyzdžiui, vokiškoji "Eltos" laida neturi tokio paties pasisekimo? (Apie lietuviškąją ir kalbėti netenka).

Tarp kita ko, jeigu italų kalba pagaminta informacija turi pasisekimo, kodėl Informacijos Tarnyba negalėjo surasti vertėjų tai pačiai medžiagai išvers-

ti į anglų, ispanų ir prancūzų kalbas ir panašiu būdu atspausdinti, kaip itališkoji laida? Juk Vliko turimoji samata tokiam reikalui turėtų būti pakankama. Esant tokiems geriems santykiams su ALT, regis, neturėtų būti persunku susitarti ir dėl techninių bei administracinių priemonių tokiems leidiniams. Tas pats "Eltos" bendradarbis A. Šalčius tą klausimą yra šiaip ir kitaip kėles net viešai, spaudoje, bet anglų kalba biuletenio nėra.

Ne visai teisingas atrodė ir teigimas, kad Informacijos Tarnyba maitinanti lietuvišką spaudą "nulekama nuo Eltos biuletenių" medžiaga. Visų pirma, nėra Informacijos Tarnybos uždavinys lietuviškąją spaudą aprūpinti medžiaga. Tai yra pačių laikraščių reikalas. Antra, jeigu tas aprūpinimas būtų tik iš "nulekamos medžiagos", tai ir jo vertė menka, nes atmatos visada lieka atmatomis... O trečia, atrodo, kad tikrumoje yra priešingai: pati "Elta" turi tenkinti liekanomis, kadangi aktualiausia medžiaga Informacijos Tarnybos bendradarbiai pasiskubina atiduoti kuriems paskirtiems laikraščiams pirmiau, negu į "Eltos" biuletenį. Pavyzdys — palyginkim Informacijos Tarnybos pareigūno S. Miglino straipsnius iš Friedlando "Drauge" ir informaciją iš to paties Friedlando "Eltos" biuletenyje.

"KELEIVIO" PROGRAMA VLIKUI

Į LTS atstovo iškeltus klausimus neoficialiam vlikinių grupių pasitarimui patys grupių atstovai atsiliepę iškalbinga tyta. Tik "Elta" pasikalbėjimą su Noble), suomis dr. Oeller, prof. A. Maceina, prof. J. Eretas, Jungferis, Sennas, Z. Ivinskis, Skardžius, Sals, Gimbutienė ir kt.

Spaudos skyrius įvairiomis informacijomis ir nulekama nuo Eltos biuletenių medžiaga pagal galimumą aprūpinąs ir lietuvių spaudą.

Atrodo, kad beveik viskas gana teisingai pasakyta. Išskyrus vieną pagrindinį dalyką: paskiriami asmenų nuopelnai kažkodėl surašyti į VT Informacijos sąskaitą...

Kad šiandien viso pasaulio spaudoje jau dažniau ir lengviau prisimenami visų pvaergtų tautų, jų tarpe ir Lietuvos reikalai, tas tiesa, bet gana nekuklu manyti, kad tai Vliko Informacijos Tarnybos nuopelnas.

Tarp kitko, kai šis metų birželio 15 d. visa šveicarijos spauda nepaprastai plačiai ir draugiškai paminėjo Baltijos kraštų okupacijos 15 metų sukaktį, tai tas buvo Vliko Informacijos Tarnybai tikra staigmena. Nes tai buvo paskatinta vieno asmens pastangomis (priminimu, medžiagos parūpinimu), apie kurias IT nei nežinojo.

"Eltos" atstovas A. Šalčius daug anksčiau, negu jis tapo tuo atstovu, pasireiškė energinga akcija, verždamasis į amerikiečių spaudą bei politinius sluoksnius su informacijomis Lietuvos reikalais. O ir dabar, regis, Informacijos Tarnyba iš atstovo gaus nesulyginamai daugiau informacijų, negu per jį paskleidžia. Panašiai, rodos, yra ir su visais kitais paminėtais ir nepaminėtais lietuvių kultūrinių reikalų garsintojais.

Italijoje "Eltos" laida yra gana gera ir nuostabi, kad ji turi pasisekimo. Informacijos Tarnyba tai laida leisti skiria kiek lėšų. Bet pasisekimo paslaptis, greičiausia glūdi ne čia, o redaktoriaus gabumuose. Kodėl, pavyzdžiui, vokiškoji "Eltos" laida neturi tokio paties pasisekimo? (Apie lietuviškąją ir kalbėti netenka).

Tarp kita ko, jeigu italų kalba pagaminta informacija turi pasisekimo, kodėl Informacijos Tarnyba negalėjo surasti vertėjų tai pačiai medžiagai išvers-

kurie palengvino rusams Lietuvos nepriklausomybę pasmaugti. Ir kodėl nepatyrinėti, pavyzdžiui, tokių dalykų:

Kodėl Lietuvos kariuomenė negynė Lietuvos nepriklausomybės? Kas kaltas, kad karininkų ir tautininkų partijos valdžia, vadovaujama "tautos vado", be šūvio atidavė Lietuvos nepriklausomybę priešiui?

Praeitį aiškinant reikėtų pažvelgti ir į Lietuvos vidaus santykius, kurie palengvino priešiui Lietuvos nepriklausomybę panaikinti. Pavyzdžiui, reikėtų neslėpti, kiek žemės Lietuvos dvarininkams išlebojo 1926 metų gruodžio 17 d. perversmas? Žemės ir miškų, kurie turėjo atitekti Lietuvos valstiečiams! Reikėtų išaiškinti ir paskelbti, kiek žmonių dėl politinių priežasčių buvo sušaudyta tautininkų diktatūros laikais? Kiek buvo nuteista karo lauko teismuose? Kiek kariuomenės teismuose? Kiek tūkstančių buvo kalinama be jokio teismo, komendantų ir valdžios įsakymu? Kiek buvo ištremta į Varnių ir Dimitravo koncentracijos stovyklas?

Kalbame apie demokratiškos Lietuvos atstatymą, tai kodėl nepatyrinėti ir nepaaiškinti visuomenei, kaip nepriklausomoje Lietuvoje buvo gerbiama demokratija? Pavyzdžiui, kaip veikė cenzūra, karo stovis, kaip buvo prievartaujama spauda, kaip buvo falsifikuojama netolima mūsų tautos istorija?

Taigi, štai "Keleivio" ir, galbūt, socialdemokratų(?) programa Lietuvai laisvinti: teisybė-

mis ar neteisybėmis, bet žūtbūt įrodyti, kad nepriklausoma Lietuva nieku nesiskyrė nuo bolševikinės priepaudos. Viename tarptautiniame socialdemokratų suvažiavime Italijoje (Torino mieste) šią vasarą latvių socialdemokratų atstovas įrodinėjo, kad visuose Pabaltijo kraštuose vyravusi tokia priepauda, dėl kurios gyventojų dauguma laukusi iš bolševikų išlaisvinimo, tik, deja, anot to atstovo, bolševikai apvylė, nes iš esmės niekas nepasikeitė (!), išskyrus viršūnėje stovinčius asmenis... Mūsų socialdemokratai dėl tokio, Pabaltijo kraštų išlaisvinimui "naudingo" pareiškimo nedarė jokių pastabų.

Iš "Keleivio" skelbiame uždavinį, kuriuos esą būtinai reikia atlikti Lietuvos išlaisvinimo tikslu, matyti, kad jam tie klausimai jau ir taip labai aiškūs. Diskusijų su juo dėl to jau negali būti, nes — "buvo taip, kaip aš sakau" ir baigta. Bet jam tą savo tvirtinimą taip malonu kartoti, kad pagalvoti apie tai, ką daryti dėl Lietuvos okupantų, tiesiog nėra laiko ir neįdomu... Vietoj rūpinimosi kova su priešu, "Keleivis" griežtai palaiko užsiėmimą senų sąskaitų suvedinėjimu, žinoma, tik pagal jo paties "knygas"...

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidinys, — išsimokėtina. Naujausi modeliai. Lietuviškas raidinys greta pilno ir nepakeisto amerikoniško. Kainos nuo \$67.50 ir augščiau. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

Igno Končiaus albumas

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais. 223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai. Kaina \$5.00

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją: L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass.

GAIVINANTĮ SKONI! UGNIM VERDAMO STROH'S VERTA ATSIMINTI, KADA JŪS ESATE ISTROŠKĖS!

Jums patiks

Stroh's

Jis yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

AMERIKOJ VIENINTELIS TOKS

(Verdamas prie 2000 laips.) Stroh's alus verdamas dvilinko blizgančių varinių puodų prie 2000 laipsnių. Ugnim virimas duoda lengvesnį, daugiau gaivinantį Stroh's skonį, su kuriu joks kitas Amerikos alus negali lygintis.

Tėvynė prieš Laisvės Varpą

Naujosios Anglijos lietuvius nustebino SLA organas Tėvynė, kuri pradėjo akciją prieš Laisvės Varpą, radijo programą, plačiai populiarijančią SLA ir jo vaju.

Šios programos vedėjas yra Vilniaus krašte lenkų okupacijos metu užgriūntas kovotojas diplomuotas teisininkas Petras Viščinis, SLA ir ALT Sandaros narys, energingas vyras, geras kalbėtojas, neišsėmiamų sumanymų iniciatorius ir vykdytojas. Jo iniciatyva suorganizuota ir vedama Laisvės Varpo programa išsiskiria iš visų kitų lietuvių radijo programų tuo, kad joje vyrauja lietuvių tautiniai, visuomeniniai ir kultūriniai reikalai, duodama gera lietuviškoji muzika, mūsų dainos, atliekamos gerų solistų ir chorų.

Nors ji vedama SLA antrosios apskrities ir ALT Sandaros pirmosios apskrities vardu, bet ją remia visi lietuviai. Pavyzdžiui, didelis katalikiškojo sparno veikėjas A. Juknevičius yra jai paaukojęs \$60.00, tautinės minties broliai B. ir R. Veitai yra skyrę \$60.00 ir t.t.

Laisvės Varpo nuopelnų yra ne tik tai, kad jis duoda gerą programą, bet taip pat tai, kad pagal jį turėjo pasitempti ir kitos vietos lietuvių programos. Kartais visuomenėje daromi Laisvės Varpui priekaištai, kad jis vedamas ALT Sandaros ir SLA vardu, nors tos organizacijos jo neišlaiko. Bet pasirodo, kad kai kurie Sandaros ir SLA veikėjai mano, jog Laisvės Varpas dar permažai tarnauja SLA ir Sandarai.

Čia programos vedėjas yra tarp kūrto ir priekalo. Jo padėtis tikrai nepavydėtina. Idealizmas, kuriuo jis grindžia šį svarbų darbą, dažnai susikerta su siauriais grupiniais interesais ir atskirų asmenų ambicijomis. Dėl šios priežasties Laisvės Varpas jau ne kartą yra pergyvenęs krizę ir dabar stovi prieš rimtą pavojų.

Ginčo pagrindas

Tėvynė dabar nurodo, kad Laisvės Varpas netarnauja tam tikslui, kuriam buvo įsteigtas. Ji atvirai kviečia sutvarkyti Laisvės Varpą. O tai turi padaryti ALT Sandaros pirmosios apskrities ir SLA antrosios apskrities suvažiavimai, kurie greitai laiku įvyks. Girdi, P. Viščinis yra tų apskričių pasamdytas tarnautojas, kuris turi daryti tai, kas jam nurodoma.

Bet iš tikrųjų taip nėra. Tai tik priekabė, kaltinimas, kuriuo norima sukurstyti SLA ir Sandaros narius. Esmėje Laisvės Varpo programa nėra pasikeitusi tų organizacijų nenauda. Priešingai, paskutiniu metu ji gal daugiau ir ryškiau kalba už tas organizacijas. Tikroji ginčo priežastis greičiau glūdi ambicijose, atskirų asmenų nepasitenkinime, kad Laisvės Varpas juos nepakankamai garbina.

Paskutinis konfliktas prasidėjo nuo smulkmenos, kaip prasiėdė visi nesusipratimai, kuriuos nori kas nors išsiaukti. Siekdamas sukelti lėšų programos reikalams, birželio viduryje Laisvės Varpas surengė gegužinę, kuri pasisekė gana gerai, nors nepatenkintieji SLA ir Sandaros nariai agitavo neremti tos gegužinės. Prie lietuvių bakūžės buvo įspūdingai prisiminti tragiškieji birželio įvykiai, dalyvaujant Worcesterio lietuvių karo veteranų orkestrui, sudarytam iš kelintos kartos lietuvių, gimusių šioje krašte.

Po gegužinės taip ir buvo parašyta Tėvynėje. Į tą gegužinės aprašymą atsiliepė K. Jurgeliūnas, įrodinėdamas, kad gegužinė nepasisekė, kad P. Viščinis, pasisiūlęs Laisvės Varpo vedėju, dabar su niekuo nesiskaito ir t.t. Į tai labai kruopščiai ir pagrįstai faktais, nutarimų ištraukomis, SLA ir Sandaros apskričių

priimtomis rezoliucijomis atsakė P. Viščinis. Tėvynė jo laisną įdėjo, bet savo prieraše pateisino K. Jurgeliūną, kaltindama P. Viščinį, kad jis nevykdo SLA centro ir apskrities pageidavimų. Paskaičius P. Viščinio atsakymą ir Tėvynės redakcijos prierašą, aiškiai matyti, kad Tėvynės redakcijos priekaištai yra visiškai nepagrįsti, tiesiog iš piršto išlaužti.

Visuomenės reakcija

Nepagrįstas Laisvės Varpo puolimas išsiaukę gyvą visuomenės reakciją. Laisvės Varpo rėmėjų suruoštame jo naudai parengime Brocktone, Mass. dalyvavo tiek publikos, kiek niekas negalėjo tikėtis. Ten sukurta Laisvės Varpui paremti įspūdinga suma. SLA nariai pradėjo bombarduoti SLA centrą laisvais, kad jo organas išėjo prieš visų mėgiamą programą, tarnaujanti bendriems lietuvių reikalams ir SLA. Reikalaujama Tėvynės redakcijos priekaištus atšaukti.

Laisvės Varpo valdyba laikosi santūriai ir šaltai. Ji aiškinasi savo tarpe ir su nuosaikiais veikėjais, kaip visą reikalą pakreipti, kad nenukentėtų Laisvės Varpas. Ligi šiol per Laisvės Varpą dar nepadarėtas šiuo reikalu joks pranešimas.

Iš visuomenės laikysenos atrodo, kad Tėvynė bus kirtusi smūgi sau ir SLA. Net viešai kalbama, kad čia sprendžiamųjų veiksmų yra kelių asmenų giminytės ryšiai. O jeigu taip, tai tatau prastai liudija apie SLA administraciją. Pasitvirtinimo o atveju tai turėtų didelės reikšmės besitartinančiuose SLA rinkimuose.

Spėliojimai ir viltys

Daug spėliojama, kaip pasibaigs šis ginčas, į kurį įveltas SLA autoritetas ir aukšti pareigūnai.

Vieni mano, kad viskas liks, kaip buvo, nes Laisvės Varpas jau turi statutą, kuris yra priimtas SLA ir Sandaros apskričių. Pagal šį statutą Laisvės Varpo reikalus tvarko sprendėjų susirinkimas, šešių asmenų valdyba ir trijų asmenų kontrolės komisija. Sprendėju tegali būti asmuo, įmokėjęs \$50.00 pagrindinio įnašo ir mokąs \$10.00 metinio įnašo. SLA antrosios apskrities ir ALT Sandaros pirmosios apskrities pirmininkai įeina į Laisvės Varpo valdybą vicepirmininkais.

Kiti yra linkę manyti, kad šį kartą Laisvės Varpas gali būti sugriautas. O tai atsitiks, jei geležinės kantrybės parodės P. Viščinis pasitrauks iš jo pirmininko ir programos vedėjo pareigų. Be jo sumanymo, energijos, pasišventimo ir pasitikėjimo visuomenėje Laisvės Varpas neišsilaikys.

Šiame ginče labai svarbus vaidmuo tenka Laisvės Varpo bendradarbiams ir rėmėjams. Abejotina, ar pasiliks bendradarbiai sol. St. Liepas, sol. St. Daugėlienė, sol. V. Barmienė, rašytojai St. Santvaras, Ant. Gustaitis, aktorai H. Kačinskas, A. Gustaitienė ir kiti, jei Laisvės Varpe paliks tik skambus vardas, o bus pereita prie grynai komercinių dalykų ir nuolatinio garbinimo atskirų asmenų. Tokie atveju tikriausiai nutruktų taip pat rėmėjų parama, kuri dabar yra labai didelė. Jei tektų jiems grąžinti įmokėtus įnašus, tai SLA ir Sandarai reikėtų mesti didelę sumą pinigų.

Faktai

Laisvės Varpo kiekvienos programos būtinos išlaidos yra \$60.00. Programos vedėjas ir visi bendradarbiai dirba be jokio atlyginimo. Materialinį pagrindą ligi šiol sudarė ne SLA ir Sandaros įnašai, bet pajamos iš parengimų ir rėmėjų įmokėji-

mai. Rėmėjų laikomas kiekvienas, kuris įmoka bent \$5.00. Rėmėjų grupė, sudariusi \$50.00 pagrindinio įnašo ir mokanti \$10.00 metinio įnašo, turi savo atstovą su sprendžiamu balsu visais Laisvės Varpo reikalais.

Kokios nuotaikos yra sprendėjų tarpe rodo šie pavyzdžiai: 1. Kai vienu atveju P. Viščinis susirinkime negalėjo suderinti dviejų priešingų nuomonių, protesto ženklą jis pasitraukė. Tuomet mėgino jo vietą susirinkime užimti vienas vicepirmininkų, bet susirinkimas jį nušvilpė. 2. Vėl kitame susirinkime triukšmadariams nenorint prileisti prie Laisvės Varpo statuto priėmimo, P. Viščinis pareiškė, kad toliau Laisvės Varpe nedirbs. Tuomet statutas buvo priimtas iš karto, o P. Viščinį visi vienbalsiai prašė pasilikti.

Kurstymą prieš Laisvės Varpą veda vienas asmuo su savo giminėmis ir keliais draugais. Jų yra nedaug, bet juk grovimiui nereikia tiek daug žmonių ir jų, kiek statybai.

Laisvės Varpas yra Naujosios Anglijos lietuvių pasididžiavimas. Jį labai vykusiai apibūdino E. Grušienė parengime Brocktone, Mass. Ten ji pareiškė, kad ligi šiol sekmadienis buvo maldoji ir poilsio diena, o dabar tapo taip pat tautinio susikaupimo proga, minčių ir jausmų nukreipimo į lietuviškus reikalus akstinu.

A. Bačiulis

D O W D
FOR A DEAL
ON AN
OLDSMOBILE
2900 MAYFIELD

Liberace Record

Gaukite kas priklauso iš Society

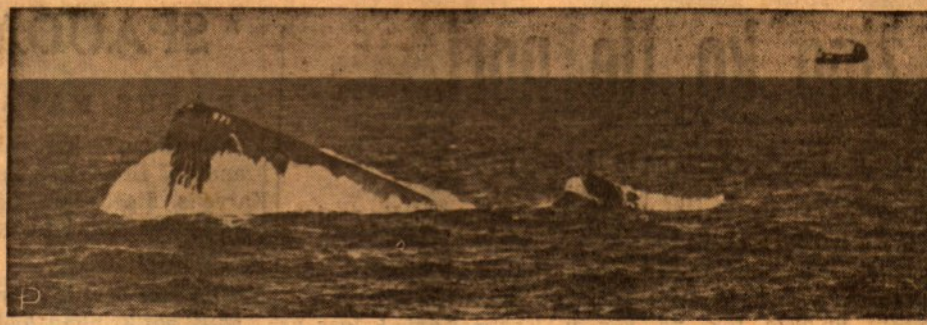
NOW AT ANY OF OUR 9 CONVENIENT LOCATIONS

Main Office 127 Public Square	Uptown Branch 921 Huron Road
Collinwood Branch 14797 St. Clair Avenue	Heights Branch 2245 Lee Road
Kinsman Branch 14006 Kinsman Road	Lakewood Branch 14303 Detroit Avenue
Memphis-Fulton Branch 5209 Memphis Avenue	South Euclid Branch 4461 Mayfield Road
Van Aken Branch 20313 Van Aken Blvd.	

Jūs norėsite šią didelę plokštelę prijungti prie savo rinkinio. Nauja Liberace plokštelė gaunama tik Society. Paprašykite, kai atidarysit sąskaitą su \$25... ar kai tiek pridėsit prie dabartinės sąskaitos. Gaukite savo plokštelę iš Society, kuris turi 9 skyrius.

Society for Savings
IN THE CITY OF CLEVELAND
Founded 1849

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

Tai ne banginys, bet atominis povandeninis laivas Nautilus kariniuose pratimuose.

SKAUTAI

TORONTO JŲRŲ SKAUCIŲ LAIVO VANDENĖ
PENKMETIS LAPKRIČIO 13 D.

Toronto Jūrų Skaučių laivas "Vandenė" švenčia savo penkių metų veikimo sukaktį.

Lietuvos jūrų skaučių kelias buvo ilgas ir nelengvas. Pirmoji jūrų skaučių valtis įsisteigė Kaune 1936. Karas suardė jų veikimą, bet jūrų skaučių idėja jau nebežuvo.

Dr. Kęstučio Aglinskio pastangomis tremtyje, Nurlingene, 1946 m. įsisteigia "Vandenė", valtis, kuri veikia drauge su broliais. Emigracija užjūrį jų darbą nebeutrūkia. Buvusios Nurlingeno Vandenės (Toront) Kanadoje prisijungia prie jūrų skaučių "Vaidoto" laivo. 1950 m. rudenį, Toronto tunto vadovybė, pripažindama jūrų skaučių gerą veiklą ir drausmę, atskiria nuo brolių. Laivui duodamas tradicinis "Vandenės" vardas, ir jis, vadovaujamas energingos laivo vadovės V. Birutės Grabauskaitės, pradeda savo naują savarankišką kelią. Tuo laiku "Vandenė" laivas buvo vienintelis jūrų skaučių vienetas L. S. Seserijoje ir į jaunąjį laivą buvo žiūrima šiek tiek skeptiškai.

Vandenės buvo pasiryžusios darbą įrodyti pribrendimą jūrų skaučių idėjai. Pirmąją žiemą jos aktyviai lankė sk. Stundžios ir šarūno suruoštus jūrų skaučių kursų ir išlaiko spec. dailes pat. laipsniu egzaminus. Pavasarį prisideda prie brolių laivų remonto, o vasarą (instruktuojamos sk.

Stepačio, Stundžios, šarūno ir Dambaro) drauge su broliais, mokosi buravimo meno. Didelė padėka broliams, kurie sesės mielai priėmė ir kantriai mokė!

Tos vasaros buriavime jau pirmavo j. s. Aušra Liaudinskaitė, B. Petrulytė ir Gražina Anykaitė.

1951 m. rudenį, švenčiamos savo metinės, suruošia radijo programą, kur tarp kitko propaguoja jūros meilę ir svarbą Lietuvos valstybiniam gyvenimui. V. Grabauskaitė išvažiavus, laivą perima v. Marytė Vasiliauskienė. 1952 m. jūrų skaučių iniciatyva Toront įsisteigia tautinių šokių grupė, vadovaujama p. Sadaikienės. Grupė pasiekia gerą lygį ir dažnai kviečiama pasirodyti lietuvių ir kanadiečių parengimuose. Ji dalyvavo Canaidan National Exhibition didžiajam Grandstand pasirodyme per visą parodos laiką. V. valt. M. Vasiliauskienė iš pareigų atsisakius, nauja laivo vadovė išrenkama v. Gražina Anykaitė.

1953 m. vasarą Vandenės įgyvendina savo didelį siekimą, įsigydamas nuosavą būrinę joel. Instruktuojamos skautininkų ir jaunesniųjų jūrų skaučių vadovų, jos šią vasarą jau buriuoja nuosavu pastatu. 1953 m. rudenį jos surengia 3-jų metų veikimo paminėjimą, vaidindamos jų pačių sudarytą 2-jų veiksmų scenos vaizdėlį "Tėvynės Sapnas". Per mokytojų suvažiavimo dienas Toront jos kviečiamos su savo vaidinimu dar kartą pasirodyti. Gauna atminimui knygą su įrašais. Wellando ir Niagaros skaučių tėvų rengiamam vakare

jos vėl dalyvauja su programa.

1953-4 m. žiemą Seserija visoms sesėms užduoda didelį darbą — parašyti 30 d. dienoraštį "Kellonė apie Lietuvą". Visos sueigos pašvenčiamos kelionei. Renkama medžiaga apie paskiras Lietuvos vietoves, padavimus, mįsles, pasakas ir t.t. "Kellonė" padeda v. valt. Vasiliauskienė. Nors kelios sesės beklaidamos ir "žuvo", bet bendrai atsiiekiamas neblogas rezultatas, kai dienoraščiai įteikiami tunto vadovybei.

1954 m. buriavimo sezonui laivas perkliamas į brolių jūrų skaučių bazę ir šios vasaros buriavimas vyksta bendrai su broliais. Liepos 18 d. surengiamos laivo krikštynos, jam duodant "Vandenės" vardą. Šventinimą atlieka kap. Pacevičius, krikšto tėvais pakviesia p. Sadeikienė (tautinių šokių grupės mokytoja) ir inž. Buntinas, Klaipėdos laikų budys ir buriotojas.

Rudenį, pp. Sadeikienės, Indrelėnės ir pp. Dapkau ir Buntino pastangomis, įsteigiamas jūrų skautams remti būrelis, kuris vadovaujamas p. Dapkau iki dabar gražiai veikia, suteikdamas jūrų skautams visokeriopos paramos. Galima paminėti, kad būrelis davė Toronto visuomeninei nekasdieninio lygio, kultūrinį parengimą, pakviesdamas iš Chicago "Pirmyn" chorą su "Cigonu Baronu".

1954-55 žiemą ir pavasarį sesės eina skaučių patyrimo laipsnių programas, ypač skirtas vyresnių skaučių žodžio paruošimui. Sueigas retkarčiais pajaušina kvistos skautininkės, mokydamos austi, dainuoti ir vedamos atitinkamus pašnekėjus. 10 jūrų skaučių yra pasiruošusios žodžiui ir šių metų "Ragailės" stovykloje gali duoti melynokaklarščio pasižadėjimą.

Dėl įvykusių nelaimių kanadiečių tarpe, šios vasaros buriavimas yra griežtai prižiūrimas, bė to įvedamas instrukcinis buriavimas. Sesių apmokyme šią vasarą ypatingai pasižymėjo "Vaidoto" laivo vadovs valt. Jurgis Anysas ir valt. Kęstutis Šalkauskis. Daugiausiai išburiuotų valandų susirinko vair. Dalė Treigytė, valt. T. Šalkauskaitė, ir j. s. Vida Balsytė ir Dalė Griauzdaitė. Skautininko Stundžios 3-jų dienų apmokymo kelionėje per Ontario ežerą dalyvavo v. valt. Gražina Anykaitė.

Vandenių laivas Toronto šatrijos tunte veikia aktyviai ir drausmingai. Be praktiškų užsiėmimų prie laivų, jos sąžiningai eina skaučių ir savo specialios dalies patyrimo laipsnių programą, laiko egzaminus, dalyvauja stovyklose, minėjimuose, prisideda kiek ir kur galėdamos prie visuomeninės ir kultūrinės veiklos.

Toront Vandenės savo darbais įrodo savo tikslą — išlaikyti seses skautiškoje aplinkoje ir dvasioje ir skatinti vandens sporto pamėgimą plečiant jūrinę idėją lietuvių tarpe.

— vb —

MES LAUKIAM SNIEGO, O AUSTRALIJOJE STOVYKLŲ

(sks) Australijos kontinentan šiuo metu ateina karštoji vasara. Ten lietuvių skautai ruošiasi stovyklauti. Neuzilgo gamtos prieglobstyje ir po palapinės stogo leis smagias dienas Adelaidės Vilniaus vietininkija, Sydneyjaus vietininkija ir Melbourne skautės su vilkiukais.

O po Kalėdų prasidės svarbus mūsų skautų žygis: jie vyks Pan-Pacifiko Jamborėn Clifton Parke, netoli Melbourne. Jambo-

rė prasidės gruodžio 28 d. ir tęsis iki 1956 m. sausio 10 d. Dvi Victorijos tunto lietuvių skautų skiltys su vyr. sktn. B. Dainučiui, vyr. sktn. A. Krausui ir jūrų pskt. A. Gabecui intensyviai ruošiasi šion Jamborėn, kurioje dalyvaus per 15,000 įvairių tautų skautų.

Pasktn. P. Pilkos rūpesčiu Canberroje steigiamas naujas lietuvių skautų vienetas. Iki šiol Australijoje mūsų skautai veikia šiose vietovėse: Melbourne, Adelaidėje, Sydneyje, Brisbanėje ir Geelonge. O dabar ir Australijos sostinė sulaukė lietuvių skautų vieneto.

"TAURO" SKAUTŲ TUNTO ŠVENTĖ NEW YORKE

(sks) Lapkr. 19 d. N. Y. skautai ir skautės švęs trejąją šventę: bus oficialiai atidarytas skautų būklas, paminėta Lietuvos Kariuomenės šventė ir atliktos "Tauro" skautų tunto krikštynos.

Iškilmingoje sueigoje skautams-tėms žodį tars ALB Tarybos Prez. P-kas pulk. J. Šlepetyš. Paskui sueigą sekančios iškilmingon akademijon yra pakviesiti žymesni mūsų visuomenininkai, laukiami visi skautų-čių tėvai ir bičiuliai. Jon atvykti ir tarti atitinkama žodį pažadėjo Lietuvos Laisvės Komiteto P-kas min. V. Sidzikauskas ir plačiai žinomas visuomenininkas bei nuširdus skautų rėmėjas — J. Ginkus.

Meninę programą atliks N. Y. skautai ir skautės. Bus parodyta naujas filmas iš šios vasaros "Dainavos" stovyklos, dainų skautų vyčių oktetas, ir kt. Vėliau bus pasilinksminimas.

Šventės pradžia — 4 val. p. p. skautų būkle, 195 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Joje laukiami svečiai ne tik iš N. Y. apylinkių, bet ir iš viso 1-jo JAV rajono. Skautai ir skautės iš tolimesnių vietų, kuriems bus reikalinga nakvynė, prašomi apie tai iki lapkr. 16 d. pranešti vyr. sktn. J. Ulėnui, 315 Eldert St., Brooklyn 27, N. Y. (telef. GL 6-2688).

SU DAINA SKINAME I LAIMĘ KELIUS.

(sks) N. Y. Skautų Vyčių Oktetas pastaruoju laiku yra pažėgiausias ir veikliausias dainos vienetas New Yorko padangėje. Spalio 29 d. oktetas atšventė savo 3 m. veiklos sukaktį. Tą dieną pas p. Alksninius buvo jaukus pobūvis, kuriame dalyvavo oktetoto nariai ir jų artimieji bičiuliai. Per tyos 3 m. oktetas daugelį kartų koncertavo New Yorque ir jo apylinkėse. Lapkričio mėn. šis oktetas dainuos 4-se koncertuose: Tarptautinėje Moterų Parodoje New Yorque, skautų būklo atidarymo iškilmėse (XI. 19), Balf koncerte Brooklyne ir Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime. Oktetė dabar dainuoja: pirmieji tenorai — A. Ilgutis ir M. Ilgūnas, antrieji tenorai — V. Gobužas ir J. Lapurka, baritonai — R. Kezys ir V. Alksninkas ir bosai — G. Rajeckas ir L. Ralys. Oktetui šiuo metu vadovauja muz. M. Liuberskis. Anksčiau su oktetu dirbo muz. A. Mrozinskas. Okteto reikalų vedėjas yra V. Alksninkas.

Pagal naująjį įstatymą 3,000

lietuvių galės įvažiuoti į Ameriką, jei tu padėsi jiems savo auka ir garantijomis.

Yeager FOR BRAKES
WHEEL ALIGNING on all cars
BY EXPERTS WHO REALLY KNOW HOW
Raybestos
TIME PAYMENTS
SPECIALISTS SINCE 1920
6615 CARNEGIE
PHONE RE. 2-2455

SENIAU IR DABAR

K. S. KARPIUS

PIKTINANTI KOMEDIJA

Šiomis dienomis, uždarytame voke, iš rytų Berlyno gavau mano vardu siųstą laikraštuką "Už Sugrįžimą į Tėvynę". Šešių puslapių, nedidelio formato, nors taisyklinga lietuviška kalba su redaguotais, tas komunistų propagandinis laikraštukas, bandomas platinti išeivių tarpe užjūriuose, kitiškai dvokia rusišku kvapu. Atsiųstasis yra 4 numeris iš eilės.

Vokas adresuotas ne lietuviškai mokyto, bet vokiško rašto stiliaus ranka.

Pačiame pirmo puslapio viršuje, užrašyta: "Tegyvuoja mūsų laisvoji Tėvynė!", o kiek žemiau, "Komiteto už Sugrįžimą į Tėvynę leidinys".

Šalia antraštės, pirmame puslapyje, štai kaip tas "komitetas" kreipiasi į išeivius:

"Kai kurie apėjo tėvynę, laikydami širdyje nuoskaudą dėl kokio nors neteisingumo, nesuapratę, kad nuoskaudos praeina, o meilė gimtajai žemei amžinai pasilieka.

"Visų priežasčių, dėl kurių mūsų žmonės atsidūrė užsienyje, nesukaiciuos — jų daug. Tačiau kokios bebūtų tos priežastys, žinokite, tautiečiai, viena: Sugrįžkite, ir Tėvynė jus priims!"

Laikraštukas tarp kitų spausdina tokia žinutė: "Gegužės viduryje į Austriją atvyko 36 mūsų tautiečiai, grįžtantieji į Tarybų Sąjungą iš Argentinos ir Brazilijos... Gegužės 23 dieną repatriantai išvažiavo į Tėvynę. Išvykstančius palydėjo į Vieną iš Berlyno atvažiavęs mūsų komiteto atstovas V. A. Rodinkovas".

Kitur atspausa trijų berniukų, devynių rusiškas avikailio kepurės, pasisakymas: "Mes esame iš tų, kurie pasirinko teisingą kelią ir sugrįžo į Tėvynę". Pavardės: A. I. Božanovas, A. N. Sobolevas, A. G. Sorikinas.

Redaktorius — bolševikas rusas

Laikraščio redaktorium pasirašo — I. Muratovas. Atspausas vienas eilėraštis — autorius: Povilas Stecenko. Straipsnį "Emigrantų Likimas Amerikoje", pasirašo: N. Rodionova. Komiteto "už sugrįžimą į Tėvynę" pirmininkas — gen. maj. N. F. Michailovas.

Kitas straipsnis, "Netrukus pasimatysiu su šeima", neva sugrįžusio pasakojimas. Autorius P. S. Goltakovas.

Nei vieno straipsniuko, nei laiško tame leidinyje nėra pasirašyta lietuviška pavardė. Vienas rašinys kalba apie tūlą Oną Vasiliauskiene, kuri su sūnum grįžus iš DP stovyklos 1948 metais. Paduodama ištraukos jos neva reiškiamo džiaugsmo, kad ji sugrįžo. Rašinys be autoriaus parašo, bet rašytas ne jos, nes užvardintas, "Ji grįžo į gyvenimą".

Kitų "tautiečių" pavardės, po ilgesniais ir trumpais rašinėliais yra tokios: N. Matvijčukas, E. Litoško, B. P. Pašajevs, A. Saldovas, C. Alihmanas, T. G. Verizenko, Dr. Nikolenko.

Prie visų tų laiškų ir rašinėlių, kaip oficialioji dalis, pridėta didelė Bulgano nuotrauka ir jo pareiškimas, padarytas sąryšyje su Rytų Vokietijos delegacijos atsilankymu Maskvoje, po Vakarų Vokietijos kanclerio Adenauerio vizito.

Greta šio, telpa oficialus "TSRA Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo ĮSAKAS", "Dėl tarybinių piliečių, bendradarbiavusių su okupantais 1941-1945 m. Didžiojo Tėvynės karo laikotarpiu, amnestavimo". Jį pasirašo K. Vorosilovas ir N. Pegovas.

Iš šito "Tėvynės" paminėjimo paaiški visa ta smarvė, kuri tuo leidiniu norima tarp lietuvių pa-

skleisti: Ta "tėvynė" tai Sovietų Sąjunga, Rusija, Sibiras, MVD globa visiems, kas turės drąsos grįžti.

Jei grįžta kas, kaip tas laikraštėlis bando nupasakoti, tai tik rusai, ir tai labai mažai, nes iš visų atspausių rašinių apsakymų apie sugrįžusius, neskaitant tuos "36 iš Argentinos ir Brazilijos", atsidūrusius įvairiose Rusijos dalyse po vieną, suskaitytum ant abiejų rankų pirštų.

Keista ir kartu nuostabu, kodėl komunistai rusai, tokiais gražiais žodžiais rašą apie "tėvynę", norį vilioti lietuvių grįžti, pasirašo rusiškais pavardėmis, pridėdami lietuviškas galūnes, bet nesiima klastoti viliojimų grynomis lietuviškomis pavardėmis, kad ir šiaip iš vėjo pagautomis. Išėina, kad tas laikraštukas rytų Berlyne spausdinamas visoms tautoms, kurių tik tremtiniai pasišalino, su tais pačiais parašais ir tais pat "žulbėjimais" apie "tėvynę", tik gal kiekvienai tautai pridėdama straipsniuką apie kokį nors jų vieną asmenį, kaip šiuo atveju lietuviams apie tą Oną Vasiliauskiene, ir kelios žinutės tame puslapyje, skyrįje "Tarybų Lietuvoje".

Tas pat eina ir Azijoje

Kremliaus planingas viliojimas visų sovietų pavergtų tautų pabėgėlių ir švėtur gyvenančių ankstyvesnių išeivių ir jų jaunimo vykdomas visame pasaulyje.

Didžiausiomis pasekmėmis vyksta viliojimas grįžti į Kiniją plačioje Azijoje ir salose išsiplašiusių milijonų kiniečių.

Ypatingai esančios geros pasekmės vilioti kiniečių jaunimą grįžti Kinijon gyventi, dirbti, pelnyti, ir įgyti nemokamai mokslus. Jaunimas, besimokąs kitose šalyse, viliojamas grįžti baigti aukštuosius mokslus "tėvynėje", valstybės kaštais, ir tas stengiamasi išpildyti, nes taip galima išauklėti komunistams reikalingas nesibaigiančias bangas revoliucionierių, agitatorių, kurstytojų ir agentų užkariauti visą pasaulį.

ŽENEVOJ ŠYPSENU MAŽIAU

(Atkelta iš 1 psl.)

apjungimą ir saugumą. Lieka kiti du klausimai: nusiginklavimas ir kontaktai tarp Vakarų ir Rytų. Nusiginklavimas yra toks painus ir nebaigiamas klausimas, jog galima įsivaizduoti kad šiuo punktu bus padaryti tam tikri labiau žodinio pobūdžio pareiškimai, o pats reikalus bus pavestas ekspertams, kurie galės posėdžiauti be galo, be krašto. Kai dėl kontaktų tarp Rytų ir Vakarų, tai šiuo klausimu galima priimti įvairių pageidavimų, kurie sudarytų įspūdį, jog dabartinė Ženevos konferencija yra pasiekusi kažkokių rezultatų.

Kaip jau minėjome, išgarsintoji "Ženevos dvasia" kažkaip išblėso. Konferencijos dalyviai vėl daugiau kalba ne partneriam įtikinti, bet auditorijai už langų. Vakarų delegatai stengiasi įrodyti, kad kalta yra priešingoji pusė. Tačiau niekas nenori šiurkščiai nutraukti kalbas ir kraustyti valyzas. Tokiomis aplinkybėmis galima laukti, kad bus vėl priimti labiau visuotino pobūdžio nutarimai, bet iš esmės reikalai vargu ar bus pajudinti iš vietos.

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesių pabaigos!

Šis, radijo bangomis kontroliuojamas lėktuvas, galintis skristi 228 mylias per valandą 4 mylių aukštyje, bus naudojamas fotografijos reikalams.

Į talką skautams Vokietijoje

Mielos sesės, broliai, vadai ir skautų bičiuliai!

Mes gerai žinome, kad Vokietijoje turime mūsų skautų vienetų, turime "Aušros" Tuntą, kad tie vienetai veiklūs, skautų bei atsidavę, bei jie garbingai atstovauja lietuviškąją skautybę. Mums žinoma taip pat, kad Vokietijos Rajono ir jo skautų materialinė padėtis labai bloga — blogesnė negu kada tik j buvo. Daugumos sesių-brolių tėvai yra nedarbingi, taigi patys lėšų savo vaikams sutelkti negali, o jų parama mes nustojaime rūpintis. Gal jau mes per daug atitolome nuo jų vargingo gyvenimo ir ką patys esame išgyvenę pamiršome, o tuo pačiu užmiršome savo pareigas! Skautas-ė skautui-ei brolis-sesė, nelauk iš kitų nieko, o pats duok kiek gali.

Aišku, paramos darbas reikalauja daug darbo ir aukos; šis darbas nėra žibantis ir neduoda tuščios garbės ieškantiems džiaugsmo ir pasitenkinimo. Labdara — kokia ji bebūtų — yra viena iš didžiausių mūsų pareigų. Mes negalime nuo jos pabėgti ir užmiršti mūsų sesių-brolių Vokietijoje.

Sesė, Broli — Tu tikriausiai šią vasarą stovyklavai, jei tik to labai norėjai. Bet ar Tu pasiklausei savęs: ar Tavo sesė-brolis stovyklavo Vokietijoje? Jie tikrai to norėjo ir stengėsi turėti bent kuklias stovyklas, bet deje, negalėjo to įvykdyti, nes mes juos pamiršome! O kas už tai atsakingas, kad jie nestovyklavo? Tu žinai — mes!

Jei kiekvienas iš mūsų atsiskaitytų, nors ir mažiausio malonumo jų labai, tai jie galėtų geriau veikti, geriau mus atstovauti. Tai ne vien jų — tai ir mūsų reikalas.

Todėl pradėkime vėjų sesėms-broliams Vokietijoje likusiems paremti. Padėkime jiems — jie padės Sąjungai! Nepamirškime jų! Turime daug vienetų, vadų, turime daug sesių-brolių, kurie dar neseniai patys priklausė Vokietijos Rajono skautų vienetams — jiems ypatingai rūpi ši

pareiga. Sutelkime didžią talką, parodykime, kad mes esame pajėgūs, tai padaryti; parodykime, kad mums lengviau yra duoti, nei likusiems Vokietijoje — prašyti.

Todėl siūlome visiems įsijungti į šį vėjų šia tvarka:

1. Piniginės aukos (gerasis Kalėdų darbelis) kiek kas išgali. Surenkame skiltyse, draugovėse ir iš rėmėjų — pažįstamų ir siunčiame tiesiog Vadeivos antraščių:

Adolfas Venclauskas,
(16) Lampertheim/Hessen,
Huettenfeld-Schloss Renhof,
W. Germany.

2. Rūbų rinkliava. Visi peržiūrime savo spintas ir prašome pažįstamus tą pat padaryti; surenkame — sutvarkome — supakuojame ir perduodame vietos Balfui su prašymu persiųsti Vokietijoje likusiems skautams-ėms aukščiau nurodytą adresu. Atsiminkime, žiema čia pat.

3. Kiekviena šikštelis, būrelis, valtis, draugovė skiria asmenį tais reikalais rūpintis.

Vieni iš vėliausiai iš Vokietijos Rajono išvykusių.

v. s. V. Skrinska ir

ps. O. Gešventas

Clevelande gyvenanti Marija Jurksienė pereitą mėnesį išlaikė valstybinius egzaminus ir gavo registruotos gailėstingosios sesers diplomą. Ji atvyko į Ameri-

PADEKIME STUDENTAMS

Š. m. spalio 28 d. Chicagoje tarėsi Lietuvių Studentų Salpos Fondo Valdyba ir Lietuvių Studentų Sąjungos atstovai. Šalia bėgamųjų organizacinių reikalų, aptarė Fondo piniginių reikalų stiprinimo reikalą.

Tuo tikslu, kaip ir pernai, š. m. lapkričio mėn. nutarta kreiptis į plačiąją lietuvių visuomenę, prašant aukų.

Fondas studijuojančiam mūsų jaunimui paremti lėšas telkia iš narių įnašų, visuomenės aukų bei kitokių teisėtų pajamų šaltinių.

1954 m. buvo kreiptasi į visuomenę aukų. Suaukota viso \$1,940.09. Iš tos sumos nuolatiniams nariams prisiuntė \$184, nenariai suaukavo \$1,756.09. Išlaidų spausdinimams, pašto ženklams ir

šiam krašte suteikia profesionalės registruotos gailėstingos sesers vardą.

Mount Sinai ligoninėje (Marija Jurksienė ten dirba nuo pat atvyko į Clevelandą) tarnautojai širdingai sveikino ją šia proga. Skyriaus viršininkė padovanojo jai baltą uniformos kepuraitę. Kitoms seserims dalyvaujant, iškilmingai įteikė ir pasakė:

"Mes didžiuojamės savo tarpe turėdamos tokią narsią ir pasiryžimų pilną lietuvaite. Nuo šios dienos prašau nešioti šią kepuraitę, kaip simbolį amerikietės gailėstingos sesers, o jūsų mokyklos atpažinimui, prašau prisiegti Lietuvos gailėstingų seserų mokyklos ženklelį".

kt. buvo \$453.75, taigi gryo pelno gauta \$1,302.34.

Visiems aukotojams Fondo Valdyba pasiuntė atskiras asmeniškias padėkas, stambesnes aukas skelbė spaudoje ir laiškų negalėjo pasiųsti tik tiems, kurių nebuvo nurodyta adresų ir pavardžių.

Visiems prisidėjusiems pernai prie to kilnaus tikslo Fondo valdyba dar kartą nuoširdžiai dėkoja ir pasitiekdama visuomenės jautrumu kreipiasi ir šiais metais, prašydama šį reikalą savo aukomis paremti.

Šiais metais dėl nemažų pašto išlaidų, atskiri laiškai pavieniems asmenims nebus siunčiami.

Reikalo svarba aiški. Kiekvienas supranta kokią naudą atneša savo tautai ir bendrai žmonių išmokslingas asmuo. Kuo daugiau turėsime išmokslingų lietuvių, tuo daugiau jie galės garsinti mūsų tautos vardą, prisidėti prie pavergtos tėvynės išlaisvinimo ir bendrai padėti saviesiems.

Per savo veikimo laikotarpį, Fondas įstengė padėti 8 studentams, suteikdamas mokslui eiti stipendijų-paskolų \$3,740 sumai. Prašymų yra daug, bet kasoje tėra \$1,000. Dabar ne vienam mes turime eiti į pagalbą.

Prisidėkime organizuotai prie to kilnaus darbo, kad ir mažomis aukomis parenkime LSS Fondą, siųsdami savo aukas:

Lithuanian Students Fund,
Account No. 11737,
c/o Chicago Saving & Loan Association,
6234 So. Western Ave.,
Chicago 36, Illinois.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO.'S BASEMENT

1/2 KAINOS
PARDAVIMAS!

Kaip tik
laikas prieš
Padėkos dieną!

Ranka dažyta Rayon ir Cotton staltiesė

9 dalių valgomasis setas

Reg. 8.98 . . . 9 d. setas

60x80" užtėsimas ir 8 servatėlės

4.47

Niekas taip nepatenkins, kaip šis setas, gražiam Padėkos Dienos stalui! Ir šis pietų užtėsimas, kuris tikrai pagražins sudėtą maistą ir tikrai duos gražų vaizdą. Čia yra labai gera proga pirkti geros rššies, rankom dažytą pietų staltiesę. Balta, auksinė, rusva, mėlyna ir žalia spalva dažytom gelėm.

Reg. 10.98 . . . 9 d. Setas
60x90" Užtėsimas ir
8 Servatėlės 5.47
Reg. 12.98 . . . 13 d. Setas
62x104" Užtėsimas ir
12 Servatėlių 6.47

Pašto ir telefono užsakymai priimami. Šaukite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Linen Department

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends

THOMAS O. MATIA
STATE REPRESENTATIVE

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Many Friends and Patrons

U. S. WALLPAPER & PAINT CO.

6001 EUCLID AVENUE

HE 1-6944

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Tautinio Akademinio Sambūrio suvažiavimas

Įvyko lapkričio mėn. 5 d. Į suvažiavimą atvyko atstovai iš New Yorko ir Chicagos.

Suvažiavimą pradėjo Dr. V. Ramanauskas, Clevelando skyriaus pirmininkas. Pasveikinus dalyvius, suvažiavimą vesti perdavė Dr. A. Nasvyčiui, A. Čekienėi ir žvyniui.

Suvažiavimo metu buvo priimti Sambūrio įstatai, išrinkta valdyba (ją sudaro Chicagos skyrius), garbės teismas: B. Nemickas, J. Krygeris ir S. Lazdinis ir kontrolės komisija (ją sudaro Clevelando skyrius).

Suvažiavimo metu priimta deklaracija, kuri skelbiama 8 psl.

Neolithuanijos šventė

surengta Colonial Gardens salėje, praėjo gražia nuotaika.

Iškilmingo posėdžio metu kalbėjo pirm. J. Čiuberkis. Eilė organizacijų atstovų žodžiu ir raštu sveikino neolithuanus švenčiančius 33 metų sukaktį.

Po iškilmingos sueigos vyko vaišės, kuriose dalyvavo apie 200 svečių. Vaišės buvo pajvairintos baletu šokiais.

Deklamavimo ir skaitymo konkursas

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba, susitarusi su lituanistine mokykla, skelbia šį mokinių deklamavimo ir skaitymo konkursą:

1. Konkurse dalyvauja lituanistinės vysk. Valančiaus mokyklos mokinės ir mokiniai.

2. Deklamuojamąjį lietuvių poetų eilėraščių ir skaitymąjį lietuvių autorių grožinės prozos dalyką ar jo ištrauką pasirenka pats mokinys.

3. Eilėraščių deklamavimas ištisas ir atmintinai, ir jo laikas neribojamas; skaitymui vienam dalyviui skiriamos ne daugiau kaip 3 minutės.

4. Konkursas vykdomas dviem atvejais: 1) klasėse ir 2) viešai lietuvių salėje.

5. Viešam pasirodymui mokinys savo klasėse atranka lietuvių kalbos mokytojai.

6. Viešas mokinių deklamavimo ir skaitymo konkursas vykdomas gruodžio 11 d. 11:30 val. viršutinėje lietuvių salėje, ir jame dalyvauti kaip stebėtoja kviečiama taip pat ir lietuvių visuomenė.

7. Šio konkurso vertinimo komisiją Bendruomenės apylinkės valdyba sudaro iš Bendruomenės, mokyklos ir teatrų atstovų.

8. Konkurse dalyvauja mokiniai vertinami pagal grupes: I jų grupę sudaro pradinės mokyklos 1-4 skyrių, II grupę pradinės mokyklos 5-8 skyrių ir III grupę aukštesniosios mokyklos 9-12 klasių mokiniai.

9. Geriausiai pasirodžiusiems mokiniams skiriamos 9 premijos: 3 pirmosios po 10 dol., 3 antrosios po 7 dol. ir 3 trečiosios po 4 dol.

10. Premijas aukoja Bendruomenės apylinkė ir atskiri asmenys, kurių vardu jos ir yra įteikiamos. Gali būti taip pat įteikiamos dovanos ir knygomis, jei atsirastų, kas jų paaukotų.

Bendruomenės apylinkės susirinkimas

Lapkričio 27 d. 11:30 val. apatinėje lietuvių salėje šaukiamas Bendruomenės apylinkės susirinkimas. Darbų tvarkoje: einamieji apylinkės reikalai, pranešimas apie centrinės Bendruomenės Valdybos darbus ir kt. Norį galės įmokėti tautinio solidarumo įnašus. Kviečiami dalyvauti visi Clevelando lietuviai.

Dirvos bičiuliai K. Štaupai

žiemos sezonui išsikėlę gyventi į Floridą. Jie pasiekiami: 2620 — 58 St. So., Gulfport 7, Fla.

Svečiai iš Chicagos

Į Tautinio Akademinio Sambūrio suvažiavimą buvo atvykę: pirm. žvynys ir nariai Mažeika, Vidmantas ir A. Siliūnas.

Svečiai iš New Yorko

Į Tautinio Akademinio Sambūrio suvažiavimą iš New Yorko buvo atvykę: pirm. J. Sirusas, A. Čekienė ir Br. Nemickas su poniu.

Čiurlioniečiai į Bostoną

Čiurlionio ansamblis lapkričio mėn. 12 d. išvyksta koncertuoti į Bostoną. Kiek tenka patirti, į Bostone rengiamą koncertą susirinks daug N. Anglijos lietuvių.

Studentų suvažiavimas

Šiais metais Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimas įvyks lapkričio mėn. 25-26 d.d. Clevelande. Sąjunga apima apie 700 lietuvių studentų, tad laukiama į suvažiavimą atvykstančio didelio būrio lietuviškosios studentijos, kuri svarstys įvairius organizacinius klausimus, peržvelgs savo darbus bei nustatys ateities veiklos gaires.

Suvažiavimą šaukia Centro Valdyba, tačiau visus paruošiamuosius bei techninius darbus atlieka Clevelando studentų skyrius, vadovaujamas pirm. Jono Kazlausko (7709 Aberdeen Ave., tel. EX 1-5214). Clevelando studentai kreipsis į visuomenę, prašydami priimti nakvynės svečių studentus bei kitais būdais remti suvažiavimą. Nakvynės reikalais rūpinasi Aldona Malcanaitė (1448 E. 66 St., telef. UT 1-4974). Visi prašomi padėti, pranešdami minėtu adresu apie turimas nakvynes.

Pranešimas dėl Siaurukaitės laidotuvių

Spalio 30 d. netikėtai širdies liga mirė Genė Siaurukaitė. Be senelės motinos, iš artimųjų ji nieko neturėjo. Kai reikėjo ją palaidoti (ji palaidota lapkričio 2 Kalvarijos kapuose), pasirodė, kad ji neturi ne tik santaupų, bet ir mirties draudimo. Todėl laidojimo rūpesčius reikėjo pasiimti Bendruomenės apylinkės valdybai. Bet ji šiam reikalui atliekamų pinigų neturi. Juos reikia greit surinkti. Gražu, kad jau pačių šermenų metu pagal vieną aukų lapą buvo sudėti 75 dol. ir pagal kitą 52.25 dol. Auksos ir toliau renkamos. Jas priima F. Eidimtas ir kiti apylinkės valdybos nariai. Taip pat į aukų rinkimą įsitraukia ir mūsų jaunimas — skautai ir ateitininkai. Bendruomenės valdyba aukoti prašo visus.

Inž. P. J. Žiūrys

gydymuisi atsigulė į ligoninę. Ligoninėje jį aplankė budžių atstovai.

Dainos choro

15 metų sukaktuvių vakariene įvyksta lapkričio mėn. 13 d., sekmadienį, Naujosios parapijos salėje. Šokiams gros geras orkestras. Pelnas parapijos mokyklos statybai. Pradžią 5 val. Įėjimas \$2.00.

Pirmoji garbės prenumerata Pilėnų tuntui

(sks) Ilgametis skautų bičiulis Zigmas Jankus, spalio 30 d., Lietuvos skautijos 37-ųjų metinių proga, per Clevelando Pilėnų skautų tuntą pasiuntė "Skautų Aidui" \$10.00 garbės prenumeratą. Pilėniečiai yra dėkingi savo pirmajam garbės prenumeratoriui skautiškosios spaudos vajuje.

Sueiga — minėjimas

37 metų Skautų Sąjungos suakčiai paminėti lapkričio 20 d. šaukiama akademinių skautų ir skautų tunto sueiga.

Sueiga prasidės mišiomis 10 val. šv. Jurgio parapijoje. Iš čia bus vykstama į lietuvių salę, kur įvyks minėjimas, įžodis, mirusių skautiškos šeimos narių pagerbimas ir padėjimas vainiko ant buvusio Skautų Sąjungos šefo a. a. A. Smetonos kapo.

Į sueigą nuoširdžiai kviečiami visi skautų tėveliai.

Parama sktn. Venclauskienei Waterbury

(sks) Clevelando Skautininkų Ramovės nariai sudėjo \$20.00 ir pasiuntė Waterburin sktn. St. Venclauskienei, kuri smarkiai nukentėjo nuo potvynio tame mieste, paremti.

Stp. Dariaus laivas pasiruošė žiemai

(sks) Clevelando Pilėnų tunto Stp. Dariaus laivas, sezono pabaigai smagiai paburiavęs Erie ežere, iškėlė krantan žiemojimui savo dvistiebį laivą. S. Dariaus laivas reikią nepaprastą padėką P. Petkui už plaukiojimo pastato remonto išlaidų padengimą.

Kariuomenės šventė

L. S. Ramovė Clevelando skyriaus valdyba praneša, kad šiais metais Lietuvos kariuomenės šventė įvyks lapkričio 23 d. 7 val. vakare Lietuvių sveitainėje. Pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės įvyks lapkričio 20 d. 10 val. šv. Jurgio bažnyčioje. Pamokslą sakys kun. Ivanauskas.

Visus Clevelando ir jo apylinkių lietuvių maloniai kviečiame dalyvauti pamaldose ir šventėje.

Invalidų šalpos mėnesiai

L. S. Ramovė Clevelando skyriaus valdyba skelbia lapkričio ir gruodžio mėnesius laisvės kovų invalidų šalpos mėnesiais ir visą lietuvių bendruomenę kviečia aktyviai dalyvauti šalpoje. Už jūsų aukas Laisvės kovų invalidų ir skyriaus vardu iš anksto dėkojame.

Skyriaus Valdyba

DIRBANCIOMS SU SIUVAMA MAŠINA

Siūlomas geras darbas. Labai gerai jei turite patyrimą. Darbas greitas, geras mokėjimas. Galima dirbti "piecwork". Cleveland Overall Co. 1768 E. 25 St.

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair didelis vienos šeimos plytų namas Centralinis gaso šildymas. Du plytų garažai. Didelis sklypas. E. 124 — St. Clair 2 šeimų, po 5 kamb., didelis sklypas, 6 garažai.

RAY NAUSNERIS,

Namų prekyba; namų baldų ir automašinių apdrauda. UL 1-3919 LI 1-9216 11809 St. Clair

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas 7015 Wade Park Ave. Tel. HE 1-6352 Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TASYMAS

Šį mėnesį papiginta kaina įdedam už \$6.95 duslintuvą Chevroletui, už \$7.05 Fordui, už \$8.95 Pontiacui, už \$12.50 Oldsmobilui. Dideli papiginimai dedant duslintuvus ir išmetamus vamzdžius visoms mašinoms.

Kreipkitės į J. S. AUTO SERVICE

Patark ir kaimynams, kad prenumeruotų DIRVĄ

Naujų metų sutikimas

Studentai praneša, kad visai Clevelando lietuvių visuomenei ir jaunimui ruošia 1956 metų sutikimą ir maloniai kviečia visus gausiai dalyvauti.

N. metų sutikimas įvyksta 2710 Walton Avenue, kampas West 25 gatvės ir Walton Ave., kurio metu gros Vakarų Clevelando kitų tautybių (vokiečių, latvių, ukrainų) tarpe pagarsėjęs orkestras. Minimas orkestras yra keletą sykių grojęs per televiziją, — nepraleiskime jaukios progos — visi į naujųjų metų sutikimą!

Gytis Motiejūnas,

prieš kiek laiko išlydėtas į kariuomenę, po apmokymo lankėsi Clevelande. Čia su budžiais užbaigė plaukiojimo sezoną. Toli mesnei tarnybai įvyko į Bambergą, Vokietijoje.

Filmos knygyne

Norwood Library lapkričio mėn. 18 d. 8 val. vakare rengia filmų demonstravimą. Bus rodomos keturios filmos apie padėkos dieną, Andersoną, baletas ir kt.

Valkai ateina su suaugusiais.

PARDUODAMAS NAMAS

Vienas prie kito, dviejų šeimų namas, po 6 kambarius, vonią ir kt. Įrengiamas ir trečias aukštas. Tinka dviem pirkėjams.

PO 1-4213

PIX BEVERAGE

45 rūšių alus. Kiti gaivinantieji gėrimai. Vynai ir šampainai, vietiniai ir užsieniniai.

Parengiama vestuvėms, baldams, pobūviams. Atidaryta kiekvieną dieną nuo 9 ryto iki 10 vakaro.

Krautuvę dabar tvarko lietuvis savininkas. 6903 SUPERIOR AVE. EX 1-3311

DAŽO IR POPIERIUOJA NAMUS

Ant. Kirkilas

Kreipkitės ir gausite geriausių patarnavimą. 7204 Donald Ave. Tel. EN 1-3844

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

Nebrangios gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitiems reikalams. Įvairūs naujai gauti augalai, papuošalai dovanoms. Lietuviški "Rūta" saldainiai. Augalai po 49 ct.

Gaunami money orders (galioja ir užsienyje)

ATIDARYTA NUO 10 RYTO IKI 8 V. VAK. IR SEKMADIENIAIS 6901 SUPERIOR AVE. TELEF.: HE 1-6339

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525 Antroji mūsų krautuvė yra 1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Baldus, šaldytuvus, televizijos aparatus, laikrodžius, įrankius, žaislus ir beveik visus kitus buto ir asmens reikmenis galima pirkti iš urmo sandėlių pigiau negu išpardavime tarpininkaujant

BALTIC Supply Company

"Baltic" atstovas Br. Snarskis priiminėja interesantų "Dirvos" namuose trečiadieniais. Dėl informacijų ir priėmimo laiko skambinti tel. KE 1-0210.

KREIPKITĖS Į MUS — GAUSIT GERIAUSĮ PATARNAVIMĄ

BILL SCHLEKIE PLUMBING CO.

Vincas Šlekys ELEKTRINIS SURŲ ISVALYMAS VARINIŲ VANDENS VAMZDŽIŲ PRAVEDIMAS SW 1-0327 VU 3-5063

GERI NAMAI

Geras namas, 8 kambarių, lenkų rajone.

Dviejų šeimų namas po 5 kambarius, gerai išlaikytas, E. 71 St.

4 šeimų mūrinis apartamentas po 5 kambarius, E. 86 St. Višiams butams atskirai šiluma.

Chimes Realty

Atstovas:

VICTOR BANIONIS

namuose SW 1-9568

Namų telef. šaukit nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. ofise UT 1-0323

LIETUVAIČIŲ MOTERŲ KIRPYKLOJ

Speciali pusmetinių nuolaida antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais — po \$6.50.

TERRACE BEAUTY SOLON

1161 East 71 St. UT 1-1641

Kai sergat — Jūs tuoj šaukiatė gydytoją. Kodėl tai nešaukti žinova, kad gerai patartų svaibiausiais saugumo reikalais ir apdraustų Jūsų ateitį.

Gyvybės, nelaimių, ugnies. automašinių apdrauda Skambinkit: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

BATŲ KRAUTUVĖ BATŲ TAISYMAS

Sav. J. Kamaitis

1389 E. 65 St. East 65 and Wade Park Atdara nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Nauji batai ir batų taisymas mano krautuvėje daug žemesnėmis kainomis, negu jūs mokate kitur. Ateikit ir įsitikinkit.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuojamas darbas prieinamomis kainomis.

6210 Dibble Ave., Cleveland 3, Ohio Tel.: EX 1-0376

REMONTO DARBAI

Atlieku mažus ir pagrindinius namų remontus, tinko darbus, medžio darbus ir dažymą bei dekoravimą.

V. Rickus

Tel. HE 2-0683

1505 Addison Rd. (52)

PRADĖKIT MAŽA SUMA! BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000 3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS

NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498 Cleveland, Ohio

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos SILDYMĄ

MONCRIEF VISŲ METŲ

(taisymu)

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre Tel.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairus valgiai, šeštadienį vakarais šokiai grojant geram orkestrui

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Visi lietuviai laisvalaikį praleidžia savo Klube. Visos lietuvių organizacijos parengimus rengia tik lietuvių salėje.

Klubo ir salės vadovybė visus lietuvius kviečia čia nuolat lankytis, susitikti draugus ir artimuosius.

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko 1122 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiū. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763 936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Vasario 16 Gimnazijoje

Dar prieš išvykstant kelionėn po Europą, vienas iš tos kelionės tikslų buvo — aplankyti lietuvišką aukštesnę mokyklą Vokietijoje, tą mokyklą, kuri yra pavadinta gražiu Vasario 16 Gimnazijos vardu.

Amerikos lietuviai jau kelinti metai girdi tuos žodžius. Laikraščiai daug ir dažnai rašo apie Gimnaziją. Lietuviškose Amerikos lietuvių kolonijose yra susiorganizavę būreliai Gimnazijos mokymams išlaikyti. Renkamos aukos Gimnazijos namams išmokėti, jiems pataisyti, praplėsti ir t.t. Kaip paprastai gyvenime, jau būta ir ginčų, ar Gimnazija gerai vedama, kaip jaunieji lietuviai ten auklėjami, ar nėra kokio politinio bei religinio srovės kumo...

Tai suprantama, nes kur užsikuria ugnis, ten ir dūmai rūksta.

Norėjau visa tai savo akimis pamatyti, pats įsitikinti.

Tad ir užsukau į Vasario 16 Gimnaziją. Diena pasitaikė man labai negera: lietinga, šaltoka, beveik pati blogiausia diena, man lankantis Vokietijoje. Sušalau gerokai ir beveik slogą gavau... Bet užtat, kaip retai kur, susisildžiau Gimnazijos idealizmu ir lietuviškumu. Tai man buvo atpildas ir pats geriausias vaistas.

Čia nekalbėsiu, kaip atrodo Gimnazijos namai, nes jos atvaizdus turbūt kiekvienas ne kartą esate matę laikraščiuose ir dar daugiau skaitėte. Taipgi, trumpai tegalėjęs pabūvoti, nespręsiu, ar patys namai yra visiškai tinkami mokyklai, ar per daug, ar per mažai į juos sudėta pinigų. Iš antros pusės, tokie klausimai ir ginčai niekad nebūtų ir išsprendžiami. Kas galva, tai vis skirtingos išvados gali būti. Ir tokie svarstymai nieko gero nebeduotų, vienais kritikos žodžiais dalykų nepataisysi. Jei ką galima pataisyti, pagerinti, tai tik darbais, ne plepalais.

Man buvo svarbu trumpai drūtai patirti: kokia yra Gimnazija ir ar naudinga lietuviškumui darbą jį pajėgia atlikti?

Trumpai savo nuoširdų įspūdį ir pasakysiu, nesidairydamas į šešėlius ir smulkmenas: Vasario 16 Gimnazija yra šventas lietuviškas reikalas, o jos mokiniai ir auklėtojai stengiasi lietuviškumui patarnauti.

J. J. BACHUNAS, Sodus, Mich.

Noriu tikėti ir Gimnazijos vadovybei linkėti, kad ji niekada nepasiduotų pagundai kuo nors tą lietuvišką idealizmą sutęsti. Noriu linkėti, kad ji visada griežtai priešintųsi partinei, politinei ar religinai netolerancijai, jei kas iš šono ar iš vidaus pradėtų tokius užsimojimus rodyti. Tada tai tas gražus patriotinis darbas greitai galėtų sugriūti. Juk daugelyje kitų lietuviško darbo sričių jau matėme, kaip labai gražius planus ir užsimojimus greit sugriaua partiskumas, ginčai, savo kromelio kišimas, noras kitiems primesti tik savo įsitikinimus ar tik savo tikybą.

Vasario 16 Gimnazija yra bendras lietuviškas reikalas, ir visa jos vadovybė turi karzygiškai mokėti stovėti aukščiau šališkumų.

Gimnazijos moksleiviai mums, lietuviams svečiams iš Amerikos, suruošė puikią programą ir gražiai pasirodė. Kalbėjoms su visais — mokinukais ir jų mokytojais, su direktoriumi ir valdyba. Apžiūrėjome pastatus, pietavome, kalbėjome apie Gimnaziją.

SIBIRE MIRUSĮ DR. PRANĄ GELAŽIŲ MININT

Nesenai gauta liūdnie žinia, kad 1955 m. vasario mėn. 11 d. tolimame Rusijos kampe, kančijai mirė dr. Pranas Gelažius. Jis mirė, gydytojas, ilgamestis Biržų apskr. tautininkų veikėjas ir visos eilės kitų organizacijų rėmėjas Pranas Gelažius. Velionis dr. Pr. Gelažius buvo gimęs 1900 m. spalio mėn. 4 d. Šiaulių apskr. Joniškėje iš gana susipratusių ir pasiturinčių ūkininkų šeimos. Mokėsi Mintaujos gimnazijoje, o vėliau baigė Šiaulių gimnazijos II laidą. Baigęs gimnaziją, kurį laiką mokytojavo Joniškio mieste. Kaip pavyzdingas mokytojas visų mokinių buvo mylimas ir gerbiamas.

Neilgai mokytojo profesija vertėsi. Jis norėjo baigti aukštesnį mokslą ir tam gabumų turėjo. Atsidarius Kaune Veterinarijos Akademijai Pranas Gelažius į ją įstojo ir pirmuoju baigė. Baigęs Akademiją ten pat

zijos ateitį, apie dabartinį gyvenimą ir jo visus sunkumus.

Mums pats gražiausias dalykas buvo tas, kurį matėme mokiniuose. Jų čia yra apie 160, nuo pradinės mokyklos iki aukštesniosios. Mokiniuose mes matėme augant puikius ir sąmoningus lietuvius, tokius lietuvius, kokius kažin ar subega auginti ir pati geriausia dabartinė Amerikos lietuviška parapijinė ar kitokia mokykla ir mokyklėlė... Štai kas labiausia mus sužavėjo!

Vasario 16 Gimnazijoje yra susijungusi, kaip niekur kitur, vadinamoji Didžioji ir Mažoji Lietuva. Mažlietuvių tėvų vaikų, berods, yra net kiek daugiau, negu "didlietuvių". Jie čia bendrai auga būsimais lietuviško darbo šviesuoliais, kurie taip bus labai reikalingi ateities laisvajai Lietuvai. Tas, kas čia šiandien padaroma, atneš Lietuvai neapskaičiuojamo pelno po dešimt ar tik dvidešimt metų. Nežinau ar taip galima nemandagiai išsireikšti, bet man atrodo, kad tai yra bene pati vertingiausia lietuviško kapitalo investicija.

Kuo mes, Amerikos lietuviai, galėtume ir turėtume prie to prisidėti, mėginsiu savo įspūdžius surašyti sekantį kartą.

buvo paskirtas asistentu ir dvejus metus dirbo bakteriologijos skyriuje. Po to buvo paskirtas Biržų apskr. veter. gydytoju, kurias pareigas ėjo iki 1940 m. birželio mėn.

1940 m. birželio mėn. bolševikams okupavus Lietuvą liepos mėn. Pr. Gelažius buvo areštuotas. Pradžioje kalintas Panevėžio, vėliau Vilniuje Lukiškio kalėjimuose. 1941 m. pradžioje iš Lukiškio kalėjimo išgabentas į Sibirą, kur baisios gyvenimo sąlygos pakirto jo dvasines ir fizinę jėgą ir po penkiolikos metų to baisaus gyvenimo 1955 m. vasario 11 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Jo palaikai buvo palaidoti tolimame Sibire, kurių gal niekam ir niekad neteks aplankyti ir padėti vieną kitą pražydusią laukgėlę. Tai skauda ir liūdnie žinia tiek jo artimiesiems, tiek jo idėjos dragams.

LIETUVIŲ TAUTINIO AKADEMINIO SAMBŪRIO DEKLARACIJA

Lietuvių tautiniai akademiniai sambūriai, — susitelkę Chicagoje, Clevelande ir New Yorke iš Nepriklausomoje Lietuvoje veikusių ir tremtyje įsisteigusių tautinių korporacijų ir tautinės idėjos akademikų narių, — siekdami darnesnės ir našesnės veiklos, 1955 m. lapkričio 5 dieną Clevelande įvykusiame visuotiniame trijų sambūrių narių suvažiavime ryžosi sudaryti vieną organizacinį junginį Lietuvių Tautinį Akademinių Sambūrių, vadovaujamą centrines Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Vadovybės ir veikiantį per vietos Lietuvių Tautinio Akademinių Sambūrių skyrius.

Būdamas ištikimas tautinės lietuvių ideologijos principams ir tautinių Nepriklausomosios Lietuvos universitetinių korporacijų tradicijoms, Lietuvių Tautinis Akademinių Sambūris (LTAS) apsiųngimo proga pareiškia:

1. Nusitęsęs priverstinis buvimas už gimtojo krašto sienų intensyviną tautinio atsparumo pavojaus, graso lietuvių vienybei ir silpnina laisvės kovos potencialą ir taip jau negausios aktyviosios mūsų tautos dalies laisvajame Vakarų Pasaulyje. Šių reiškinų akivaizdoje, LTAS laiko būtina pabrėžti ypatingą misiją tautinės ideologijos, kuri vadovaudamasi krikščioniškosios dorovės dėsniais, virmo vieton iškelia tautines vertybes, ugdo valingą ir sveti-noms itakoms atsparią lietuvių asmenybę ir siekia visu mūsų viningumo sąžinės ir tikėjimo laisvę ir tautinio tautinio pagrindu.

2. Pagrindiniu savo tikslu dabarties sąlygomis LTAS laiko visų tautai ištikimųjų jos sūnų ir dukrų tikslą — Lietuvos Laisvės Restauravimą.

Šio didžiojo tikslo LTAS siekia:

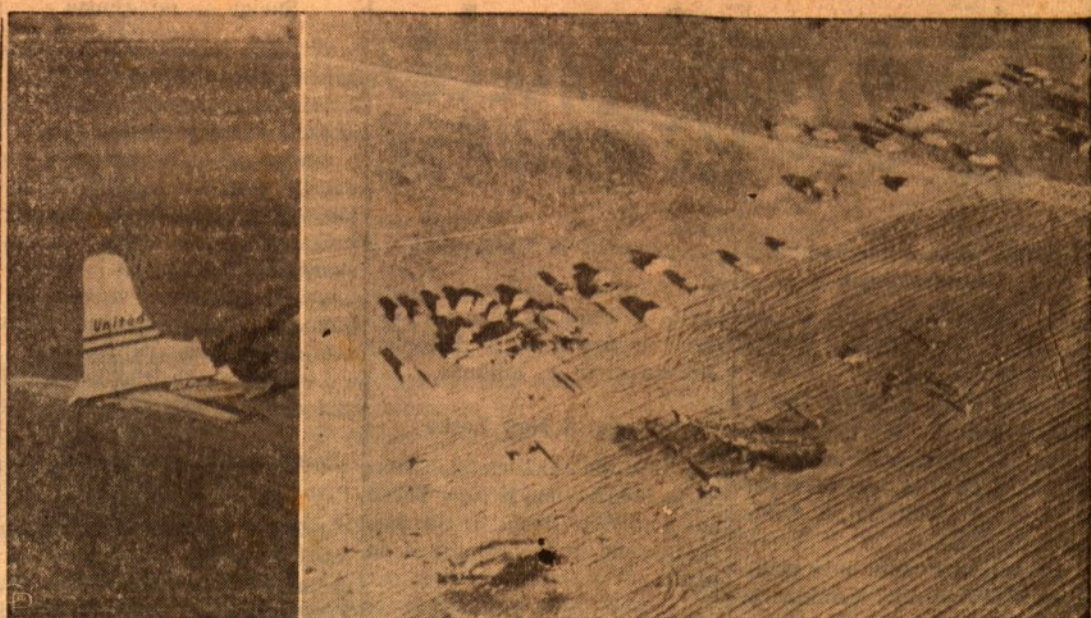
a. tiesiogiai arba, kiek tai yra tikslinga, per kitus junginius dalyvaudamas Lietuvos laisvinimo akcijoje ir

Sužinojus šią liūdnie žinia ne vienam iš mūsų nuriudėjo per veidą gailėsio ašara, o širdyse kilo neapykanta tam baisam dvidešimtojo amžiaus žmonių žudikui, tautų pavergėjui — raudonajam komunizmui. Bet deja, kad mūsų kerštas nieko negali padėti tiek dar tremtyje esantiems, tiek jau mirusiems.

Dr. Pr. Gelažius buvo tauri asmenybė. Jis mokojo su visais sugyventi, visus gerbė. Visas savo turimas mokslines žinias aukoko tėvynei Lietuvai. Jo noras buvo, kad mūsų Lietuvėlė kas dieną augtų ir stiprėtų. Dr. Pr. Gelažius nemažai rašė įvairiais klausimais spaudoje.

Būdamas šio skaudaus įvykio akivaizdoje mes šia proga siunčiame giliausią užuojautą likusiai jo šeimai, broliui kun. Gelažiui ir visiems jo artimiesiems, o Tau, Pranai, amžiną ramybę šaltoje Sibiro žemėje.

J. Jurevičius

Po keleivinio United Airlines lėktuvo susprogdymo ore, kur 44 asmenys buvo užmušti, buvo toks vaizdas.

GEN. KONSULAS J. BUDRYS ELIZABETHE

Tradicinis ALTS Elizabetho skyriaus pobūvis, įvykęs spalio 22 dieną, ir šiais metais sutraukė labai gausų vietos tautiečių būrį. Tai retai pasitaiko, kad net nelengva buvo visus sutalpinti. Visuomenė nekantriai laukė šio vakaro, kuriame pirmą kartą čia pasirodė Nepr. Lietuvos Generalinis Konsulas Jonas Budrys iš New Yorke su labai įdomiu pranešimu apie dabartinę politinę padėtį. Tai buvo pagrindas ir centras kalbamojo pobūvio. Čia susirinkusieji iš pirmojo šaltinio patyrė tai, kas visiems rūpėjo, būtent ar sovietų politika pasikeitė po Ženevos ar ne, ir kiek tie dalykai atsiliepia

b. ugdydamas, populiariau-mas ir skleisdamas tautinę ideologiją, kaip būtina tautinės egzistencijos ir tautos aspiracijų įgyvendinimo sąlygą.

Sambūrio veiklai suintensyvinti, tautinio mintijimo idėjomis plačiau paskleisti ir į didžiojo Tautos tikslo — Tėvynės Laisvės — siekimą našiau įsijungti, — visi tautinės minties akademikai, baigę aukštuosius mokslus, studijavę arba tebestudijuoję aukštesiose mokyklose, kad ir nepriklausę tautinėms korporacijoms praeityje ir ligšiol dar neįsijungę į Sambūrio eiles, yra kviečiami į jas įsijungti per artimiausius Sambūrio skyrius.

Apylinkėse, tiek Jungtinėse Amerikos Valstybėse, tiek kituose kraštuose, kur yra bent 10 tautinės minties akademikų, bet dar nėra Sambūrio skyrių, kolegų-ės raginami juos suorganizuoti.

Tik būdami susiklausę, vieningi ir gerai organizuoti, tik glaudžiai tarpusavyje bendraudami, išliksime tvirtos tautinės sąmonės ir kovingos dvasios, siekiančios visų laisvajame pasaulyje esančių mūsų tautiečių, o ypačiai jaunių, promisinio ryžto kovoti ir aukotis Tėvynei.

Lietuvių Tautinio Akademinio Sambūrio Suvažiavimas Cleveland, 1955 m. lapkričio 5 d.

Jonui, Stasiui, Teofilui Jurkūnams ir Stefanijai Kuzminskienei-Jurkūnaitei, jų brangiai motinai

ONAI JURKŪNIENEI mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia

A. J. Simonaitis, E. ir M. Valiukėnai

Liūdesio valandoje kolegai filisteriui

JONUI JURKŪNUI

ir šeimai, nuoširdžią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania Clevelande

į mūsų lietuvių politinius reikalus. Po įdomaus pranešimo, konsulas buvo malonus ir atsakė į visus klausimus, kurie jam buvo pateikti. Čia pasirodė įdomus reiškinys. Prieš metus kitoje vietoje po to paties konsulo paskaitos pasipylė daugybė klausimų apie VLIKą ir jo santykius su diplomatais. Šiuo kartu klausėjai net neprisiminė VLIKO. Tai rodo, kad VLIKO veikla visuomenė nebesidomi ir pradeda ją pamiršti, kaip organą, nuėjusį ne tuo keliu.

Vėliau susirinkusieji vaišinosi, šnekučiavosi, dainavo ir šoko iki 12 val. nakties. Visi buvo patenkinti, geros nuotaikos ir artimesni vieni kitam. Juo labiau, kad dalyvių tarpe buvo visokių pažiūrų ir įsitikinimų žmonių.

Svečių tarpe matėme Dr. Nemicką, V. Rastenį, abu iš New Yorke, ir iš vietinių: prof. J. Zilevičių, Dr. Petruską su žmona, ALB Apylinkės pirm. Dziką, Liet. Svetainės pirm. Ride, Ig. Budreka, Narušį, Klimą ir kitus aktyvesnius vietos lietuvius.

Gražiai pavykusį vakarą su rengė specialia komisija, sudaryta iš Aleks. Žemaičio, Petro Lano ir Alg. Zenkaus. Jiems ir priklauso gili padėka, o ypačiai p. A. Žemaičiui, kuris visam darbui vadovavo su didžiausiu pasišventimu.

Pobūvio dalyviai ypatingai dėkingi Gen. Konsului p. Budriui už įdomų žodį ir atsilankymą Elizabethhe.

Dalyvis

NEW YORK DIDŽIOJO NEW YORKO IR JO APYLINKIŲ LIETUVIAMS

Mieli Tautiečiai,

Didžiamame New Yorke vykdomas BALFo vajuos tremtinių

šalpai yra jau įpusėjęs. Dauge-lis gerasirdžių lietuvių išgirdo Vajaus Komiteto kvietimą ir savo auką vargstantiems gelbėti jau atsiuntė. Drįstame tikėti ir laukti, kad ir kiti šios kolonijos lietuviai nepamirš vargo prispaustų savo tautiečių, paskubės atsiųsti jiems skirtą auką ir tuo būdu atliks savo patrijotinę, o taip pat ir savo garbės pareigą.

Pageidaujame, kad iki lapkričio 14 dienos (pirmadienio) visi atsiųstų paskirtą auką. Gavę ją iki tos dienos, galėsime aukotojų pavardes paskelbti specialia-me leidiny, kuris bus išleistas BALFo koncerto proga. Koncer-tas įvyks vajaus pabaigtuvėse, lapkričio 20 d., šv. Stanislovo sa-lėje, Driggs Ave. ir Newell St. kampas, Greenpoint, New York.

Nuoširdžiai dėkojame už jaut-rų šalpos darbo įvertinimą ir rea-lų jo rėmimą tiems, kurie šio vajaus proga jau aukojo.

Nors vieną kartą per metus paremkime juos BALFo vajaus proga. Auką galima asmeniškai įteikti arba paštu atsiųsti į šias vietas:

BALFo Centras, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York.

Apreiškimo Parapijos Postas, Rev. J. Pakalniškis, 259 N. 5th Street, Brooklyn 11, New York.

Angelių Karalienės Parapijos Postas, Rev. V. Pikturna, 213 S. 4th Street, Brooklyn 11, New York.

Viešpaties Atsimainymo Pa-rapijos Postas, Very Rev. Msgr. John Balkūnas, 64 — 14 56th Road, Maspeth, L. I., New York.

Aušros Vartų Parapijos Pos-tas, Rev. J. Paransevičius, 32 Do-minick Street, New York, New York.

Gydytojų Postas, Dr. E. Me-kys, 1558 Green Avenue, Brook-lyn, New York.

Dviejų metų berniukas iš Baltimorės buvo paklydęs miške. Jį su-rado jo šuo ir atvedė pagalbą.

Vasario 16 Gimnazijos rūmai Vokietijoje.